

บทที่ 2

แนวความคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการส่งออกและการดำเนินการของประเทศต่างๆ

การส่งเสริมการส่งออกมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ดังกล่าวแล้วในบทที่ 1 ข้อ 1. ประเทศอื่นๆ ต่างก็เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการส่งออก เช่นเดียวกัน กล่าวโดยย่อ การส่งเสริมการส่งออกของประเทศต่างๆ ด้วยมาตรการทางอากาศศุลกากรมีสองแนวทาง แนวทางหนึ่ง คือการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากาศศุลกากร โดยศุลกากรของประเทศต่างๆ ซึ่งเป็นการดำเนินการโดยใช้กฎหมายศุลกากรของประเศนั้นๆ เช่น ประเทศญี่ปุ่น ประเทศจอร์แดน และประเทศกานา แนวทางที่สอง เป็นการส่งเสริมการลงทุน โดยตรงโดยประเทศต่างๆ โดยใช้กฎหมายการลงทุน โดยมีเรื่องส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากาศศุลกากร ซึ่งเป็นเรื่องสิทธิและประโยชน์ทางอากรรวมอยู่ด้วย นอกจากนี้ในกฎหมายดังกล่าวยังมีสิทธิและประโยชน์ที่มีใช้ทางอากร เช่น กรณีของประเทศฟิลิปปินส์ ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคที่เป็นต่างชาติเข้ามาดำเนินงานในบริษัทที่ตั้งอยู่ในเขตการผลิตเพื่อการส่งออกได้ เป็นจำนวนไม่เกินกว่าร้อยละ 5 ของพนักงานทั้งหมดในแต่ละประเภท

การส่งเสริมการส่งออกในอุดมคติย่อมหมายถึงการส่งเสริมการส่งออกด้วยการใช้ มาตรการหรือนโยบายต่างๆ ทั้งหมดไปพร้อมๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นมาตรการหรือนโยบายทางการเงิน มาตรการหรือนโยบายทางการคลัง หรือมาตรการหรือนโยบายอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเงินและการคลัง เพื่อให้มีการส่งออกได้มากขึ้น แข่งขันกับประเทศอื่นได้ ในบทที่ 2 นี้ ข้อมูลไม่เพียงพอที่จะชี้ว่าประเทศต่างๆ ได้ดำเนินการไปใกล้เคียงหรือเท่ากับการส่งเสริมการส่งออกที่เป็นอุดมคติ หรือการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากาศที่เหมาะสมเป็นอุดมคติหรือไม่ แต่ผู้เขียนเชื่อว่าแต่ละประเทศต่างก็แข่งขันกันในเรื่องการส่งเสริมการส่งออกอย่างเต็มที่เพื่อความอยู่รอดของประเทศตนเอง จึงพออนุมานได้ว่าการส่งเสริมการส่งออกของประเทศต่างๆ ใกล้เคียงกับการส่งเสริมการส่งออกที่เป็นอุดมคติ หรือการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากาศที่เหมาะสมในอุดมคติ

1. การดำเนินการเรื่องการส่งเสริมการส่งออกของประเทศต่างๆ

1.1 เขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (เซินเซิน) (Special Economic Zone in the People's Republic of China : Shenzhen)

1.1.1 ลักษณะทั่วไป¹

เขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเซินมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินการทางการค้าระหว่างประเทศ โดยทางด้านทิศตะวันออกติดกับอ่าวดาเปง (Dapeng Bay) ทางด้านตะวันตกติดกับอ่าวเซินเซอ (Shenzhen Bay) ทั้งนี้บริเวณที่เป็นเขตเซินเซินได้ถูกกำหนดขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์หลายประการ เช่น ทางด้านการค้า การท่องเที่ยว การประมง การเพาะปลูก การอุตสาหกรรม เป็นต้น โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเซินจะแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน เพื่อแบ่งแยกประเภทของอุตสาหกรรมในเขตต่างๆ เขตที่สำคัญคือ เขตอุตสาหกรรมชีกู (Shekou Industrial Zone)

1.1.2 โครงสร้างพื้นฐาน²

รัฐบาลจีนได้มีมาตรการส่งเสริมในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านสาธารณูปโภคเพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเซิน นอกจากนี้ได้มีการเตรียมระบบการขนส่งในหลายๆ ด้าน ได้แก่ ระบบรถไฟที่ได้มีการทำให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ท่าเรือน้ำลึกที่ไซวาน (Chiwan) และระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยต่างๆ

1.1.3 สิทธิพิเศษ หน้าที่ และมาตรการป้องกันสำหรับนักลงทุนต่างชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบและกฎของเขตเศรษฐกิจพิเศษ กิจการต่างๆ ที่เข้ามาดำเนินการในเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้จะต้อง (1) ต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (2) กิจการร่วมทุน (3) กิจการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตร่วม ทั้งนี้การดำเนินการต่างๆ ของกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเซิน เป็นไปอย่างยืดหยุ่นและอิสระ อยู่ในลักษณะที่เป็นการสนับสนุนมากกว่าที่จะเป็นแบบเข้มงวด ทั้งนี้เนื่องมาจากตัวกฎหมาย กระบวนการเจรจา และรูปแบบการดำเนินการลงทุนของต่างชาติที่ไม่ชัดเจน

¹S.A.M.S. Kibria, "An Evaluation of Export Processing Zones in Selected Asian Countries : Shenzhen", (Bangkok : United Nations, Economic and Social Commission for Asia and the Pacific [ESCAP]/UNCTC Publication, 1985), p.120.

² *Ibid*, pp.122 – 123.

นอกจากนี้จีนยังได้เสนอสิทธิพิเศษให้แก่กิจการที่ได้มีการลงทุนเกินไปกว่า 5 ล้านเหรียญสหรัฐ กิจการที่ได้มีการดำเนินงานโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือกิจการที่ได้มีการนำผลกำไรมาลงทุนต่อจะได้มีการลดภาระภาษีเงินได้จาก 33% เป็น 15% และหากเป็นกิจการที่จะต้องใช้วัตถุดิบประเภทเครื่องจักรกล อะไหล่ หรือวัตถุดิบอื่นๆ เมื่อนำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษเช่นเซินก็จะได้รับการยกเว้นภาษี ถึงแม้ว่าการนำเข้าไปจะต้องดำเนินการผ่านพิธีการทางศุลกากรแบบปกติก็ตาม อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีการดำเนินการทางพิธีการทางศุลกากรที่สะดวกกว่าเดิมเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างชาติ

นอกจากนี้ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกิจการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ก็จะต้องถูกส่งไปขายนอกประเทศ หากกิจการใดต้องการที่จะนำมาขายภายในประเทศจะต้องชำระค่าภาษีอากร และต้องได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานบริหารเศรษฐกิจพิเศษของมณฑล Guangdong เสียก่อน

1.2 เขตการค้าเสรีในประเทศมาเลเซีย

1.2.1 การพัฒนาการของเขตการค้าเสรี³

พัฒนาการของเขตการค้าเสรี (Free Trade Zone) ในมาเลเซียเกิดขึ้นครั้งแรกที่รัฐปีนัง (Penang) ไม่ใช่จากรัฐบาลกลางเนื่องจากสถานะพิเศษของเกาะปีนังเอง และต่อมาได้มีการจัดตั้งที่รัฐเซลังงอ (Selangor) และรัฐมะละกา (Malacca) ทั้งนี้การจัดตั้งเขตการค้าเสรีของมาเลเซียก็ยังได้มีการสร้างระบบคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตที่ได้รับใบอนุญาตขึ้นมา ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับเขตการค้าเสรี โดยบริษัทที่เข้าร่วมกับคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตที่ได้รับใบอนุญาตนี้ก็จะได้รับสิทธิพิเศษในการนำเข้าวัตถุดิบและอุปกรณ์สำหรับการดำเนินธุรกิจเพื่อส่งออกโดยไม่ต้องเสียภาษี โดยกิจการที่เป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนนี้จะตั้งอยู่ในรูปแบบที่แยกออกมา ไม่มีการรวมกันในลักษณะของเขตการค้าเสรี ทั้งนี้ คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตถูกจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออก และแก้ไขข้อบกพร่องในทางปฏิบัติ หรือข้อเสียของเขตการค้าเสรี

1.2.2 ผลิตผล การนำเข้า การส่งออก⁴

³ ibid, p.146

⁴ ibid, pp.152 - 156.

ผลผลิตส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจากเขตการค้าเสรีนี้เพื่อการส่งออก โดยมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ถูขายเพื่อตลาดภายในประเทศ กล่าวคือการนำมาขายเพื่อตลาดภายในประเทศนี้จะสามารถกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับการอนุญาตด้วยเหตุผลบางประการเท่านั้น เช่นสินค้าที่ส่งออกได้ถูกตีกลับจากประเทศปลายทาง ซึ่งสินค้าที่ถูกตีกลับนั้นก็ได้รับการดำเนินการเช่นเดียวกับสินค้าที่นำเข้าสู่ประเทศมาเลเซีย และจะต้องเสียภาษีในอัตราปกติ

1.2.3 สิทธิพิเศษสำหรับกิจการที่อยู่ในเขตการค้าเสรี

มาตรการสนับสนุนทางการเงินเป็นหนึ่งในมาตรการที่กิจการในเขตการค้าเสรีจะได้รับ กล่าวคือกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตการค้าเสรีจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีนำเข้า โดยปกติแล้วภาษีเงินได้นิติบุคคลอัตราร้อยละ 40 และเงินเพิ่มเพื่อการพัฒนาร้อยละ 5 (รวมร้อยละ 45) นอกจากนี้ภาษีเงินได้เพิ่มเติมอีกร้อยละ 5 จะถูกนำมาคำนวณ หากรายได้ของบริษัทเพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละ 25 ของเงินทุนผู้ถือหุ้น หรือมาตรการสนับสนุนทางการเงินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระทางด้านภาษีแก่ผู้ประกอบการในเขตการค้าเสรีนี้

สำหรับมาตรการลดภาระภาษีหลักๆ นี้มี 3 มาตรการได้แก่ มาตรการที่ยกเว้นภาระค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลทั้งหมดภายในระยะเวลาที่ได้มีการกำหนดไว้ มาตรการยกเว้นภาระ ค่าภาษีทั้งหมดหรือแต่บางส่วน นอกจากนี้ยังมีมาตรการลดภาระภาษีสำหรับกิจการที่มีที่ตั้งตามที่กำหนดไว้ (Locational Incentive) อีกด้วย โดยทั่วไปแล้วเมื่อพิจารณาถึงภาระค่าภาษีศุลกากรที่เกิดขึ้นจากการนำเข้าสินค้ามาในประเทศกิจการต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในเขตการค้าเสรีจะได้รับการยกเว้นภาระค่าภาษีสำหรับสินค้าวัตถุดิบและสินค้าทุน (Capital Equipments) ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตโดยตรง

สำหรับสินค้าที่กิจการที่ตั้งอยู่ในเขตการค้าเสรี เมื่อพิจารณาได้ว่าเป็นการส่งออกจากประเทศมาเลเซียแล้ว ผู้ผลิตสินค้านี้ก็สามารถที่จะใช้สิทธิคืนอากรได้สำหรับวัตถุดิบที่มีการนำเข้า และส่วนประกอบอื่นๆ ที่ถูกใช้ในการผลิต สำหรับการขายสินค้าที่ผลิตจากกิจการภายในเขตการค้าเสรี เพื่อขายในตลาดภายในประเทศนั้น จะต้องได้รับการพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป ทั้งนี้ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม การขายสินค้านี้ก็ต้องมีปริมาณที่ไม่เกินไปกว่าร้อยละ 20 ของผลผลิตทั้งหมดที่ผลิตได้ต่อปี สำหรับตัวสินค้านี้ก็ต้องชำระค่าภาษีเมื่อนำเข้าไปขายในมาเลเซียตามอัตราปกติ

นอกจากนี้กิจการที่ตั้งอยู่ในเขตการค้าเสรี ก็จะได้รับความสะดวกในการดำเนิน วิธีการศุลกากรสำหรับสินค้าที่มีการนำเข้า และส่งออกจากเขตการค้าเสรี โดยเน้นหนักไปทางการลด

ข้อกำหนดในเรื่องเอกสาร โดยมีเงื่อนไขว่าการขนส่งสินค้าจาก หรือไปยังท่านำเข้าหรือท่าส่งออก จะต้องดำเนินการโดยยานพาหนะที่มีทัณฑ์บน (Bonded Vehicles) เท่านั้น

1.3 การส่งเสริมการส่งออกของประเทศฟิลิปปินส์

1.3.1 เขตการผลิตเพื่อการส่งออกในประเทศฟิลิปปินส์โดยอ้างอิงเขตบาทานเป็นพิเศษ

1.3.1.1 ข้อมูลทั่วไป

พจนานุกรมสำหรับข้อมูลทางด้านพิกัดของฟิลิปปินส์ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าเขตการผลิตเพื่อการส่งออกเอาไว้ว่า “เป็นพื้นที่เฉพาะในท่านำเข้าหรือติดกับท่านำเข้าโดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับการบรรจุ การเก็บสินค้าและการบรรจุสินค้าดังกล่าวออกไปทางบกและทางน้ำ เป็นพื้นที่ซึ่งสินค้าจะได้รับการขนถ่ายลง เก็บรักษา ผสม บรรจุใหม่ ผลิต และบรรจุสินค้าออกไปโดยไม่ต้องจ่ายอากรศุลกากร และไม่มีการขัดขวางจากเจ้าหน้าที่ศุลกากร”⁵

การก่อตั้งเขตการผลิตเพื่อการส่งออกฟิลิปปินส์นี้ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์เอาไว้ในประกาศของประธานาธิบดี ฉบับที่ 66 ดังนี้ “เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการค้าต่างประเทศเพื่อทำให้สถานะของเศรษฐกิจทางการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความเข้มแข็งขึ้นเพื่อเร่งรัดให้เป็นประเทศอุตสาหกรรม เพื่อเอาชนะการว่างงานภายในประเทศ เพื่อเร่งการพัฒนาประเทศ”⁶

1.3.1.2 มาตรการสนับสนุนและประโยชน์อื่น ๆ⁷

กิจการที่ตั้งอยู่ในเขตการผลิตเพื่อการส่งออกจะได้รับการสนับสนุนทางการเงินและทางด้านประโยชน์ต่างๆ เช่น การได้รับยกเว้นค่าภาษี และค่าอากรนำเข้าที่จะต้องชำระสำหรับการนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ วัสดุดิบต่างๆ และค่าภาษีอากรในการส่งออก ภาษีเทศบาล ภาษีท้องถิ่น ภาษีทรัพย์สินสำหรับอุปกรณ์ที่เคลื่อนย้ายได้ และภาษีผู้รับเหมา

นอกจากนี้ยังมีมาตรการสนับสนุนทางด้านภาษีอื่นๆ อีก เช่น หากกิจการมีผลประกอบการที่ขาดทุนที่เกิดขึ้นในสิบปีแรกของการดำเนินกิจการสามารถนำมอดหย่อนภาษีเงินได้

⁵ Defined by Philippines Dictionary for Tariff Information : Definition of Export Processing Zone, see also S.A.M.S. Kibria, *supra* note 1, p. 203.

⁶ Presidential Decree, 1972, No. 66.

⁷ S.A.M.S. Kibria, *supra* note 1, p. 210.

ได้ภายในระยะเวลาต่อมา 6 ปี มาตรการผ่อนปรนให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคที่เป็นต่างชาติเข้ามาดำเนินงานในบริษัทที่ตั้งอยู่ในเขตการผลิตเพื่อการส่งออกได้เป็นจำนวนไม่เกินกว่าร้อยละ 5 ของพนักงานทั้งหมดในแต่ละประเภท มาตรการที่อำนวยความสะดวกสำหรับพิธีการในการนำเข้าและส่งออก โดยมีการรับประกันว่าสินค้าที่มีการนำเข้าและส่งออกจะต้องถูกตรวจปล่อยภายในระยะเวลาไม่เกิน 48 ชั่วโมง เป็นต้น

1.3.2 พระราชบัญญัติการพัฒนากการส่งออก ค.ศ. 1994 ของประเทศฟิลิปปินส์⁸

1.3.2.1 คำนิยาม

การส่งเสริมการส่งออก หมายความว่า “กลุ่มกิจกรรมต่างๆ ในการส่งออกซึ่งภาครัฐและเอกชนดำเนินการ เช่น เครือข่ายต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการที่สนับสนุนการส่งออก บทบัญญัติในเรื่องข้อมูลทางการค้าและการตลาด องค์การที่จัดแสดงทางการค้าหรือตกลงเรื่องการค้า บทบัญญัติเรื่องการให้บริการด้านการให้คำแนะนำ จัดสัมมนา บรรยาย ประชุมเชิงปฏิบัติการ ประชุม และฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งออก การเผยแพร่เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การส่งออก ดูแลเรื่องมาตรฐานทางด้านคุณภาพ การออกแบบผลิตภัณฑ์ และกิจกรรมอื่นๆ ที่มุ่งส่งเสริมการส่งออกที่ดำเนินการอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งออกที่มีความหมายต่อการปรับปรุงสถานะของผลิตภัณฑ์การส่งออกของฟิลิปปินส์ในตลาดเฉพาะในต่างประเทศให้ดีขึ้น โดยหลักแล้วกิจกรรมที่ส่งเสริมการส่งออกคือ กิจกรรมต่างๆ ที่จำเป็นต่อการอนุรักษ์การแผนพัฒนากการส่งออกของฟิลิปปินส์”

สิ่งจูงใจในการส่งออก⁹ หมายความว่า “มาตรการสนับสนุนต่างๆ ที่รัฐบาลให้แก่ผู้ส่งออกในการกระตุ้นการลงทุนในภาคการส่งออก สร้างสิ่งแวดล้อมทางการค้าที่เสรีมากยิ่งขึ้น และสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ส่งออกในการเพิ่มยอดส่งออก และดำเนินกิจการอย่างแข่งขันได้ในตลาดส่งออก วัตถุประสงค์รวมก็คือ เพิ่มยอดการส่งออกของประเทศ”

1.3.2.2 มาตรการสนับสนุน และประโยชน์อื่นๆ

⁸ Export Development Act of 1994 (Philippines), 2000. Retrieved June, 2008, from <http://chanrobles.com/default5.htm>).

⁹ Ibid, Section 4 [c].

ทั้งนี้ตามนโยบายการส่งเสริมการส่งออก (Export Promotion) ของฟิลิปปินส์ได้กำหนดให้สภาพัฒนาการส่งออก¹⁰ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลการอนุวัติการแผนพัฒนาการส่งออกของประเทศฟิลิปปินส์และกำหนดอนุวัติการการปฏิรูปนโยบายเพื่อสนับสนุนแผนดังกล่าว¹¹

สำหรับการสนับสนุนในด้านอื่นๆ เป็นการเพิ่มเติมจากมาตรการสนับสนุนตามที่คณะกรรมการการลงทุนได้กำหนดไว้ ได้แก่ การยกเว้นการปฏิบัติตามประกาศของประธานาธิบดี ฉบับที่ 1853¹² การยกเว้นภาษีนำเข้าในการนำเข้า เครื่องจักรและอุปกรณ์รวมทั้งอะไหล่ที่นำเข้าเพื่อใช้ในการผลิต เพื่อส่งออกในระยะเวลา 3 ปี จนกระทั่งปี ค.ศ.1997¹³ การให้เครดิตภาษีเป็นเวลาห้าปี¹⁴ สำหรับวัตถุดิบที่ไม่มีในประเทศที่ใช้สำหรับการผลิต และการบรรจุกของสินค้าที่ส่งออก

1.4 การส่งเสริมการลงทุนในประเทศไต้หวัน¹⁵

1.4.1 มาตรการสนับสนุนทางด้านภาษี

เครื่องจักร วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต น้ำมันเชื้อเพลิง ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป นำเข้าในเขตธุรกิจ และสินค้าสำเร็จรูปที่ขนส่ง โดยผู้ประกอบการค้าหรือผู้ประกอบการคลังสินค้า จะได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า (Import Tax) ภาษีสินค้า (Commodity Tax) และภาษีธุรกิจ (Business Tax)

นอกจากนี้สินค้าที่ส่งออกเครื่องจักร วัตถุดิบ แร่ เชื้อเพลิง และสินค้าสำเร็จรูป ที่ขายกันระหว่างกิจการในเขตประกอบการผลิตเพื่อการส่งออก (Export Processing Zone) ภายในเขตของอุทยานอุตสาหกรรมที่ใช้วิทยาศาสตร์เป็นฐาน (Science-based Industrial Park)¹⁶ โรงงานทั้งหมด

¹⁰ *Ibid*, Section 6.

¹¹ *Ibid*,

¹² *Ibid*, Section 16 [a].

¹³ *Ibid*, Section 16 [b].

¹⁴ *Ibid*, Section 16 [c].

¹⁵ Department of Investment Services, “Invest in Taiwan”, <<http://www.investintaiwan.nat.gov.tw/en/opp/incentives/locations/epz.html>>, June, 2008.

¹⁶ ทั้ง Export Processing Zone (EPZ) และ Science-based Industrial Park ได้รับสิทธิพิเศษทางด้านภาษีที่ดินที่เหมือนกัน โดยที่ EPZ จะเป็นการดำเนินกิจการที่อนุญาตให้มีการ

บน (Bonded Factories) และคลังสินค้า (Warehouses) จะได้รับสิทธิทางภาษีธุรกิจร้อยละ 0 อีกด้วย

สำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เกิดขึ้นใหม่และเป็นไปตามโครงการ จะเป็นไปตามมาตรการสิทธิพิเศษทางภาษีต่างๆ เช่น มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้ และมาตรการหักลบการลงทุนของผู้ถือหุ้น ทั้งนี้เป็นไปตามกฎหมายยกเว้นอุตสาหกรรม นอกจากนี้ตามมาตรการสร้างแรงจูงใจด้วยการยกเว้นภาษีสำหรับการลงทุนใหม่ๆ ในอุตสาหกรรมการผลิตและอุตสาหกรรมให้บริการทางด้านวิชาการ โครงการลงทุนที่เกิดขึ้นระหว่างปี 2002-2003 สามารถขอรับการยกเว้นภาษี เป็นระยะเวลา 5 ปีได้

สำหรับธุรกิจต่างชาติที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการขนส่งระหว่างประเทศ อาจขอให้มีการยกเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้ได้เช่นกัน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการจัดเก็บภาษีนี้จะเรียกเก็บจากกิจการที่ผู้ประกอบการถ่ายลำ (Transshipment) ในอัตราร้อยละ 10 ของรายได้ที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจ ส่วนโรงงานที่จัดตั้งในเขตประกอบการผลิตเพื่อการส่งออกที่ดำเนินการผลิตจะถูกจัดเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 1.5¹⁷

เครื่องจักรต่างๆ ที่ได้มีการใช้งานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จะได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากรเมื่อมีการส่งออกนอกเขตประกอบการผลิตเพื่อการส่งออก

1.4.2 มาตรการปกป้องผลประโยชน์ของผู้ลงทุน

นักลงทุนต่างชาติจะได้รับสิทธิต่างๆ เช่นเดียวกันกับนักลงทุนภายในประเทศ นอกจากนี้นักลงทุนต่างชาติยังมีสิทธิที่จะเข้ามาลงทุนโดยถือหุ้นได้ทั้งหมดในกิจการที่อยู่ในเขตประกอบการผลิตเพื่อการส่งออก และยังสามารถที่จะเข้าเจรจาในการลงทุนร่วมกับรัฐบาล และกิจการภายในประเทศ

ค้าขาย การเก็บ การขนส่ง และการอำนวยความสะดวกต่างๆ อุตสาหกรรม ส่วน Science-based Industrial Park จะถูกจำกัดอยู่การกิจการที่จะเข้าดำเนินงานใน Park ได้จะต้องเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

¹⁷ The Statute for the Establishment and Management of Export Processing Zones (Taiwan), Article 14.

บริษัทที่ลงทุนจากทุนจากต่างชาติ หรือชาวจีนเป็นผู้ลงทุนสามารถที่จะดำเนินการส่งผลกำไร ผลประโยชน์จากทุนที่เพิ่มขึ้น และดอกเบี้ยออกนอกประเทศได้ นอกจากนี้การลงทุนใดๆ สามารถที่จะมีการดำเนินการถ่ายโอนไปยังนอกประเทศและบริษัทภายในประเทศได้¹⁸

1.5 นโยบายการส่งเสริมการค้าการลงทุนของตุรกี¹⁹

1.5.1 นโยบายของรัฐบาลตุรกีในเรื่องส่งเสริมการค้าการลงทุนจากต่างประเทศ

ตุรกีเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) มาก โดยได้มีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างชาติ การร่วมลงทุน และได้พัฒนามาตรการส่งเสริมการลงทุนมาโดยตลอดนับตั้งแต่ปี 1954 จนถึงปัจจุบัน ในปัจจุบันมีบริษัทที่ร่วมลงทุนระหว่างชาวตุรกีกับต่างชาติ (Foreign Partnership) ประมาณ 17,756 บริษัท โดยประเทศที่เข้ามาลงทุนตุรกีสูงสุดพิจารณาจากการเคลื่อนย้ายทุนสะสม (Cumulative Capital Inflow) ตั้งแต่ปี 1995-2004 คือ กลุ่มสหภาพยุโรป (เยอรมัน ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ สวิสเซอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร และอิตาลี) สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ซาอุดีอาระเบีย และเกาหลีใต้

1.5.2 ธุรกิจสาขาต่างๆ ที่รัฐเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้าไปลงทุนและสัดส่วนการลงทุน

รัฐบาลตุรกีเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนเกือบทุกสาขาภายใต้เงื่อนไขการกำหนดสัดส่วนการถือหุ้นที่แตกต่างกันไป ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1.5.2.1 ธุรกิจการสื่อสารประเภทการกระจายเสียง หรือแพรมภาพทาง วิทยุโทรทัศน์
ต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 20

¹⁸ The Company Law (Taiwan), Article 13.

¹⁹ Investment Climate Reform, Republic of Turkey Prime Ministry Undersecretariat of Treasury, <<http://www.treasury.gov.tr>>, :See also นโยบายการส่งเสริมการค้าการลงทุนของตุรกี, สรุปข้อมูลนโยบายการส่งเสริมการค้าการลงทุน และการจัดซื้อจัดจ้าง โดยรัฐของตุรกี, <http://www.pcoc.moc.go.th/pcocsys/pcoc_menu/admin/manage> June, 2008.

1.5.2.2 ธุรกิจการขนส่งทางอากาศ ทางทะเล และการสื่อสารโทรคมนาคม ต่างชาติ ถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 49

1.5.2.3 การลงทุนในธุรกิจบริการทางการเงิน เช่น ธนาคาร ประกันภัย บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ ฯลฯ ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาลตุรกี

1.5.2.4 การลงทุนในธุรกิจปิโตรเลียม ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาลตุรกี

1.5.2.5 การลงทุนในธุรกิจที่เป็นการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ (Privatization of State-owned Enterprises) รัฐบาลตุรกีจะกำหนดเงื่อนไขพิเศษเป็นการเฉพาะกรณีและจะมีการประกาศให้ทราบเป็นครั้งๆ ไป

1.5.3 สิทธิประโยชน์ที่ผู้ลงทุนได้รับตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนของตุรกี

1.5.3.1 สามารถถือหุ้นในบริษัทที่จัดตั้งในประเทศตุรกีได้ 100 เปอร์เซ็นต์ ยกเว้นกิจการที่กำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของชาวต่างชาติ

1.5.3.2 สิทธิในการโอนผลกำไรกลับประเทศ

1.5.3.3 สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีและค่าธรรมเนียม ได้แก่

1) ได้รับยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักร และค่าธรรมเนียมการเคลื่อนย้ายเงินทุน

2) ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการซื้อเครื่องจักรและเครื่องมือต่างๆ ในประเทศ ทั้งเพื่อการผลิตในระยะยาว และในระยะสั้นกรณีการสร้างโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการผลิต

3) ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีการบริโภคพิเศษ (Special Consumption Tax)

4) ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล หากบริษัทดำเนินกิจการในนิคมอุตสาหกรรม

5) ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมการจัดตั้งบริษัท

6) ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมการเพิ่มทุน เป็นต้น

ทั้งนี้สิทธิประโยชน์ที่ผู้ลงทุนได้รับ จะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเขตส่งเสริมการลงทุนและสาขาอุตสาหกรรมที่ลงทุน

1.5.4 อัตราภาษีต่าง ๆ ของตุรกี²⁰

1.5.4.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล เก็บจากผลกำไร ร้อยละ 20

1.5.4.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม มี 3 อัตรา ร้อยละ 1, 8 และ 18

1.5.4.3 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มี 4 อัตรา ร้อยละ 15, 20, 27 และ 35

1.5.4.4 ภาษีดอกเบี้ยธนาคาร ร้อยละ 10

1.5.4.5 ค่าอากรแสตมป์การทำนิติกรรม มีอัตราระหว่างร้อยละ 0.15 -0.75

1.5.5 เขตส่งเสริมการลงทุนพิเศษ

เขตส่งเสริมการลงทุนพิเศษของตุรกี มี 4 ประเภท

1.5.5.1 เขตพัฒนาเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการค้นคว้าวิจัย และพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ ปัจจุบันมีเขตพัฒนาเทคโนโลยีที่เปิดให้มีการลงทุนแล้ว 14 แห่ง กำลังจะเปิดใหม่อีก 8 แห่ง

1.5.5.2 เขตอุตสาหกรรมที่เป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการลงทุนในการผลิตสินค้าที่มีปริมาณมาก และต้องการเทคโนโลยีขั้นสูงเป็นพิเศษ โดยรัฐบาลได้สร้างโครงสร้างพื้นฐานไว้เป็นพิเศษอยู่ไม่ห่างจากเขตพัฒนาเทคโนโลยี ปัจจุบันมีเขตอุตสาหกรรมที่เป็นองค์กรขนาดใหญ่เปิดให้เข้าไปลงทุนแล้ว 93 แห่งทั่วประเทศ และ 151 แห่งอยู่ในระหว่างดำเนินการ

1.5.5.3 เขตอุตสาหกรรม มีลักษณะเหมือนนิคมอุตสาหกรรมทั่วไป รัฐบาลได้เตรียมโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น พร้อมทั้งพื้นที่สำหรับการดำเนินการผลิตทางอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ โดยทุกกิจการต้องมีขนาดพื้นที่การลงทุนไม่น้อยกว่า 1,500 ตารางเมตร

²⁰TURKISH ECONOMY / Organization Of The Free Zone, Section 2 Principle related to the organization of the zone, "Customs Free Zone", (www.turizm.net/economy/organizational.html), พฤศจิกายน 2547 ; โปรดดูข้อมูลเพิ่มเติมด้านการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ, KAMU IHALE KURUMU, (http://www.ihale.gov.tr/Yayinlar_Dokumanlar_dokumanlar_english.htm) ; ข้อมูลเพิ่มเติมด้านการค้าระหว่างประเทศ, Undersecretariat of the Prime Minister for foreign Trade, Export Promotion Center ; www.igeme.gov.tr/indexe.cfm.

1.5.5.4 เขตปลอดอากร เป็นเขตพื้นที่ส่งเสริมการประกอบกิจการเพื่อการส่งออกเป็นหลัก(แต่อนุญาตให้จำหน่ายในประเทศได้ในสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด) กิจการที่อยู่ในเขตปลอดอากรจะได้รับยกเว้นภาษีศุลกากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่มของวัตถุดิบและเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต

ปัจจุบันมีเขตปลอดอากร จำนวน 20 แห่ง ส่วนใหญ่มีที่ตั้งอยู่ใกล้ท่าเรือขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ

1.5.6 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน²¹

นับตั้งแต่ปี 2004 เป็นต้นมา รัฐบาลตุรกี ได้ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการลงทุนให้มีความเป็นสากลและสอดคล้องกับกฎหมายของสหภาพยุโรป สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1.5.6.1 แก้ไขปัญหาความล่าช้าของการอนุมัติ อนุญาตของหน่วยงานราชการโดยการกำหนดกรอบระยะเวลาการปฏิบัติงาน และจำนวนเอกสารที่ต้องรายงาน เช่น

- 1) กำหนดให้สามารถจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทใน 1 วัน (Company Establishment in 1 day)
- 2) กำหนดให้การพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้เสร็จภายใน 33 วัน
- 3) กำหนดให้ใช้เอกสารเพียง 3 ประเภท สำหรับเป็นหลักฐานแสดงสถานที่ประกอบธุรกิจในการจัดตั้งบริษัท

1.5.6.2 ปรับปรุงคุณภาพสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา สนามบิน ท่าเรือ ระบบโทรคมนาคม ฯลฯ

1.5.6.3 ดำเนินการให้มีการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัด

1.5.6.4 ปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการนำเข้า ส่งออกของเจ้าหน้าที่ศุลกากร

1.5.6.5 พัฒนาฝีมือแรงงาน โดยการสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาเร่งผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ และสนับสนุนให้บุคลากรที่มีคุณภาพทางการศึกษาสูงออกไปทำงานในต่างเมือง (ที่ไม่ใช่อิสตันบูลและอังการ่า) ให้มากขึ้น

²¹TURKISH ECONOMY, *ibid* ; ข้อมูลเพิ่มเติมทางการลงทุน, Republic of Turkey Prime Minister Undersecretariat Treasury, www.treasury.gov.tr ; See also นโยบายการส่งเสริมการค้าการลงทุนของตุรกี, สรุปข้อมูลนโยบายการส่งเสริมการค้าการลงทุน และการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐของตุรกี, pcoc.moc.go.th/pcocsys/pcoc_menu/admin/manage, กันยายน 2551.

1.5.7 ความตกลงกับไทยด้านการลงทุน

1.5.7.1 ตุรกีและไทย มีความตกลงเพื่อยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน (Agreement of the Avoidance of Double Taxation)

1.5.7.2 ตุรกีและไทย อยู่ในระหว่างการเจรจาเพื่อลงนามในความตกลงเพื่อคุ้มครองการลงทุนระหว่างกัน

1.5.8 การดำเนินการตามข้อบังคับของกลุ่มสหภาพยุโรป

ตุรกีได้ดำเนินการนำระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ มาบังคับใช้เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของกลุ่มสหภาพยุโรป หนึ่งในข้อบังคับดังกล่าวเป็นมาตรการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการส่งออก สำหรับการนำเข้าของเข้ามาผ่านกระบวนการผลิตในประเทศ (Inward Processing)²² การดำเนินการตามมาตรการนี้จะเป็นการส่งเสริมให้เกิดศักยภาพการส่งออก กล่าวคือผู้ผลิต หรือผู้ส่งออกที่นำเข้าวัตถุดิบมาในประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ในกระบวนการผลิตสินค้า และเพื่อการส่งออกสินค้าสำเร็จรูปนั้นจะได้รับการยกเว้นค่าภาษี แต่จะต้องดำเนินการต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนนโยบายทางการค้า การดำเนินการตามกระบวนการนำของเข้ามาผ่านกระบวนการผลิตในประเทศ แบ่งเป็น 2 ระบบ ได้แก่

1.5.8.1 ระบบการยกเว้นอากร

เป็นระบบที่ยกเว้นการจัดเก็บภาษีให้แก่ผู้ผลิตตุรกีที่ดำเนินการส่งออก หรือผู้ส่งออกโดยการอนุญาตให้ผู้ส่งออกสามารถนำเข้าวัตถุดิบที่จะใช้เพื่อการผลิตสินค้า ส่งออกสินค้าสำเร็จรูปโดยไม่มีภาษีอากรนำเข้าหรือภาษีมูลค่าเพิ่ม ในการดำเนินการตามวิธีนี้ผู้รับประโยชน์จะต้องยื่นหนังสือค้ำประกัน หรือวางประกันให้พอกับภาระค่าภาษีและค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแก่หน่วยงานศุลกากร

1.5.8.2 ระบบการคืนอากร

ค่าใช้จ่ายต่างๆ สำหรับการนำเข้าสินค้าสามารถนำมาชำระคืนค่าภาษีได้ภายหลังจากการดำเนินการส่งออกเป็นไปตามข้อตกลงภายใต้การดำเนินการตามระบบการคืนอากร (Drawback) นี้ จะต้องมีกรดำเนินการชำระค่าภาษีนำเข้า และภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อสินค้าเข้าสู่ตุรกี ทั้งนี้การพิจารณาว่าสินค้าชนิดใดจะได้รับสิทธิก็จะต้องพิจารณาได้ว่าสินค้าชนิดนั้นถูก

²²Decree No. 95/7615 (Turkey), January 1, 1969, See also Decree No. 2005/8391 (Turkey), January 27, 2005.

นำมาใช้ในกระบวนการผลิตของสินค้าที่นำมาชำระคืนค่าภาษีโดยไม่มีข้อสงสัย ผลประโยชน์ที่เกิดจากการนำของเข้ามาผ่านกระบวนการผลิตภายในประเทศนี้จะต้องไม่เกิดผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อผู้ผลิตภายในประเทศ และผลผลิตจากการนำของเข้ามาผ่านกระบวนการผลิตในประเทศจะต้องมีการสร้างผลผลิตเป็นการเพิ่มเติมในด้านมูลค่า และศักยภาพในการแข่งขัน

1.6 การบริหารงานศุลกากรในประเทศญี่ปุ่น

1.6.1 โครงร่างระบบโฮไซ (HoZei)²³

ระบบโฮไซเป็นระบบที่มีขึ้นเพื่อกำหนดพื้นที่ให้เก็บสินค้านำเข้า เป็นพื้นที่ผลิตสินค้า แสดงนิทรรศการสินค้า ตลอดจนเป็นพื้นที่สำหรับการบรรจุและขนถ่ายสินค้า ขนส่งสินค้า และเก็บสินค้าชั่วคราวของที่นำเข้ามาผลิตย่อมได้รับยกเว้นอากรขาเข้า

ระบบโฮไซตั้งขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานด้านธุรกิจการค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ภาพลักษณ์ของศุลกากรดีและมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น โดยแยกออกเป็นระบบย่อย 3 ระบบคือ The Hozei Areas System, The Customs Transit system, Custody of Goods and Public Auction System.

1.6.1.1 ระบบพื้นที่โฮไซ

1) ลักษณะสำคัญของพื้นที่โฮไซ (Hozei Areas)

พื้นที่โฮไซ คือ ที่ดิน ตึกอาคาร หรือที่อำนวยความสะดวกใดๆ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ตั้งขึ้นหรืออธิบดีศุลกากรได้อนุมัติให้เก็บสินค้าต่างประเทศ หรือสินค้าส่งออก หรือที่ซึ่งการผลิต/กระบวนการผลิต และการแสดงนิทรรศการสินค้าสามารถกระทำได้

ในทางปฏิบัติ สินค้าต่างประเทศไม่สามารถเก็บไว้ในสถานที่อื่นได้นอกจากพื้นที่โฮไซ และพิธีการนำเข้า ส่งออกสามารถทำได้หลังจากที่สินค้าส่งออกและสินค้านำเข้าถูกนำมาไว้ในพื้นที่โฮไซ เท่านั้น

2) ประเภทและหน้าที่ของ Hozei Areas

Hozei Areas มี 5 ประเภทได้แก่ 1. Designated Hozei Area 2. Hozei Warehouse (แก้ไขในปี 1994) 3. Hozei Manufacturing Warehouse 4. Hozei Display Area 5. Integrated Hozei Area (ตั้งขึ้นในปี 1992) โดยทั้ง 5 ประเภทมีหน้าที่หลัก ดังนี้

²³ Customs and Tariff Bureau Ministry of Finance, 'Customs Administration in Japan 1997', pp.153-155.

- (1) พื้นที่ไฮโซตามที่กำหนด (Designated Hozei Area)
- ก. หน้าที่หลัก
หน้าที่หลัก คือการบรรทุกสินค้าและถ่ายสินค้า ขนส่งสินค้า เก็บสินค้าชั่วคราว (ทำให้พิธีการศุลกากรง่ายขึ้นและเป็นไปอย่างเหมาะสม)
- ข. ระยะเวลาเก็บสินค้า
ระยะเวลาเก็บสินค้ามีกำหนดหนึ่งเดือน
- ค. ผู้อนุมัติ
ผู้อนุมัติคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- (2) คลังสินค้าไฮโซ (Hozei Warehouse)
- ก. หน้าที่หลัก
หน้าที่หลัก คือการบรรทุกสินค้าและถ่ายสินค้า ขนส่งสินค้า เก็บสินค้า
- ข. ระยะเวลาเก็บสินค้า
ระยะเวลาเก็บสินค้ามีกำหนด 2 ปี (สามารถขยายเวลาได้)
- ค. ผู้อนุมัติ
ผู้อนุมัติคืออธิบดีกรมศุลกากร
- (3) คลังสินค้าโรงผลิตไฮโซ (Hozei Manufacturing Warehouse)
- ก. หน้าที่หลัก
หน้าที่หลักคือดูแลขั้นตอนผลิตและการผลิตด้วยวัตถุดิบของสินค้าต่างประเทศ
- ข. ระยะเวลาเก็บสินค้า
ระยะเวลาเก็บสินค้ามีกำหนด 2 ปี (สามารถขยายเวลาได้)
- ค. ผู้อนุมัติ
ผู้อนุมัติคืออธิบดีกรมศุลกากร
- (4) พื้นที่แสดงไฮโซ (Hozei Display Area)
- ก. หน้าที่หลัก
หน้าที่หลักคือการแสดงนิทรรศการ/ใช้สินค้าต่างประเทศ
- ข. ระยะเวลาเก็บสินค้า
ระยะเวลาเก็บสินค้ากำหนดโดยอธิบดีกรมศุลกากร
- ค. ผู้อนุมัติ
ผู้อนุมัติคืออธิบดีกรมศุลกากร

(5) พื้นที่โฮไซสำหรับกิจกรรมหลากหลาย (Integrated Hozei Area)

ก. หน้าที่หลัก

หน้าที่หลักคือการบรรทุกสินค้าและถ่ายสินค้า ขนส่งสินค้า เก็บสินค้าระยะยาว
ขั้นตอนผลิตและการผลิต และการแสดงนิทรรศการ

ข. ระยะเวลาเก็บสินค้า

ระยะเวลาเก็บสินค้านี้กำหนดไว้ 2 ปี (สามารถขยายเวลาได้)

ค. ผู้อนุมัติ

ผู้อนุมัติคืออธิบดีกรมศุลกากร

3) การอนุญาตให้เก็บสินค้าในพื้นที่ที่กำหนด นอกเหนือจากพื้นที่โฮไซ สำหรับ
สินค้าต่างประเทศซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะนำมาเก็บไว้ที่พื้นที่โฮไซ ให้เก็บไว้
ในสถานที่อื่นตามแต่อธิบดีเห็นชอบ

1.6.1.2 ระบบผ่านแดนศุลกากร

การผ่านแดนศุลกากร คือการขนส่งสินค้าต่างประเทศเข้าไปในและออกจากท่า,
สนามบินศุลกากร, พื้นที่โฮไซ, ด่านศุลกากรหรือที่ซึ่งอธิบดีอนุมัติ

1.6.1.3 ระบบการขายทอดตลาดสินค้าที่อยู่ในอารักขาของศุลกากรเป็นการทั่วไป

การไม่กำหนดระยะเวลาเก็บสินค้าในพื้นที่โฮไซไม่เพียงแต่จะทำให้พื้นที่
เสียหายเท่านั้นแต่ยังเป็นอุปสรรคต่อการเก็บภาษีด้วย ดังนั้น ควรกำหนดเวลาการเก็บสินค้าให้
สอดคล้องกับประเภทพื้นที่โฮไซที่เก็บสินค้านั้น และสินค้าที่เก็บไว้เกินเวลายังคงสามารถอยู่ใน
อารักขาศุลกากรได้

1.6.2 โครงสร้างองค์กร²⁴

สถานะปัจจุบันของพื้นที่โฮไซ ในปี (1997) มีพื้นที่โฮไซ ทั้งหมด 6,222 แห่ง แบ่งเป็น
พื้นที่โฮไซ (Designated Hozei Area) 76 แห่ง คลังสินค้าโฮไซ (Hozei Warehouse) 5,493
แห่ง คลังสินค้าโรงผลิตโฮไซ (Hozei Manufacturing Warehouse) 650 แห่ง และพื้นที่โฮไซ
สำหรับกิจกรรมหลากหลาย (Integrated Hozei Area) 3 แห่ง ซึ่งแต่ละปีคลังสินค้าโฮไซจะมี
ปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่คลังสินค้าโรงผลิตโฮไซมีแนวโน้มลดลงเพราะการยกเลิกและลดต่ำของ
ภาษี สิ่งอำนวยความสะดวกที่คล้ายกับคลังสินค้าโรงผลิตโฮไซ คือ โรงงานผลิต (Manufacturing

²⁴ ibid, pp.155-156.

Factories) ซึ่งขั้นตอนและการผลิตใช้วัตถุดิบนำเข้าที่ได้รับการลดหรือยกเว้นภาษี โดยวัตถุดิบเหล่านั้นจะต้องใช้ในวัตถุประสงค์ที่กำหนด

1.6.3 การอนุญาตพื้นที่ไฮไซ

การยื่นขอเป็นเจ้าของคลังสินค้านั้น อธิบดีศุลกากรจะตรวจสอบสถานภาพของผู้ร้องขอ ทั้งบุคลากร สถานที่ และกำลังความสามารถ โดยผู้ร้องขอที่ได้รับอนุญาตจะถูกเรียกว่าเจ้าของคลังสินค้า (Warehouse Owners) มีหน้าที่เก็บบันทึกสินค้าที่เข้าออกในพื้นที่ และต้องรับผิดชอบในการชำระค่าอากรหากสินค้าสูญหาย

และด้วยปริมาณที่เพิ่มขึ้นของสินค้านำเข้าส่งออกในปีที่ผ่านมา ปริมาณการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการจัดตั้งคลังพัสดุภายในประเทศขึ้นในเมืองซานโจ/ซุเบม (Sanjo/Tsubame) เขตปกครองชิกา (Shiga) และกิฟู (Gifu)

1.7 การส่งเสริมการส่งออกของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ส่งเสริมการส่งออกในหลายรูปแบบ ดังนี้

1.7.1 เขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน²⁵ (Savan Seno Special Economic Zone)

สปป.ลาว มีโครงการที่จะจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน เป็นเขตเศรษฐกิจ แห่งแรกของ สปป.ลาว เพื่อส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศและจากต่างประเทศ เป็นการลดความยากจน สร้างพื้นฐานด้านอุตสาหกรรมและความทันสมัย โดยดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้าไปลงทุนในลาว โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษ สะหวัน-เซโน จะเอื้อประโยชน์หลายประการ อาทิ 1. เขตฯ เป็นจุดที่สามารถขนส่งได้ต่อเนื่องและหลายรูปแบบ 2. การส่งสินค้าผ่านด่านมุกดาหาร-สะหวันนะเขต จะใช้เวลาและขั้นตอนน้อยลง 3. นักลงทุนที่เข้าไปตั้งฐานการลงทุนโดยเฉพาะสินค้าเครื่องนุ่งห่มและเสื้อผ้า สามารถใช้ประโยชน์จากสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร ที่ สปป.ลาว ได้รับ

²⁵ รังสิมา โอฬาริกบุตร, “เขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน,”

จากประเทศพัฒนาแล้ว 4. ลาวมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์เหมาะเป็นวัตถุดิบ 5. มีแรงงานในปริมาณเพียงพอและค่าจ้างต่ำ 6. นักลงทุนจะได้รับการอำนวยความสะดวกในการติดต่อขออนุญาตลงทุนในเขตฯ เนื่องจากองค์การที่ทำหน้าที่บริหารเขตฯ คือองค์การเขตเศรษฐกิจพิเศษสะวัน เซโน (Savan Seno Special Economic Zone Authority : SEZA) เป็นการให้บริการเบ็ดเสร็จในจุดเดียว (One Stop Service)

1.7.2 ระบบคลังสินค้าและเขตปลอดอากรภายใต้กฎหมายศุลกากรของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ตามกฎหมายศุลกากรของประเทศลาว คลังสินค้าคือเขตพื้นที่ที่มีไว้สำหรับจัดเก็บสินค้าภายในประเทศ หรือสินค้านำเข้าที่จะมีการส่งออกไปนอกประเทศโดยผู้ประกอบการธุรกิจ หรือเพื่อนำมาบริโภคภายในประเทศต่อไป โดยมีกำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บในคลังสินค้าที่แน่นอน และสินค้านี้จะยังไม่ถูกจัดเก็บค่าภาษีอากร และจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่ศุลกากร

1.7.2.1 คลังสินค้า

คลังสินค้าตามกฎหมายศุลกากรของประเทศลาวแบ่งออกเป็น 4 ประเภทด้วยกัน คือ

1) คลังสินค้าทั่วไป เป็นคลังสินค้าที่มีไว้จัดเก็บสินค้าทั่วไปเพื่อรอ การขนย้ายออกไปจากพื้นที่คลังสินค้านี้ โดยสินค้านั้นจะอยู่ในความควบคุมดูแลของศุลกากร

2) คลังสินค้าประเภทพิเศษ เป็นคลังสินค้าที่มีไว้จัดเก็บสัตว์ที่ยังมีชีวิตอยู่ สินค้าต้องกำจัด สินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่ได้สุขอนามัย หรือที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสินค้าอื่นๆ ที่กระทรวงการคลังกำหนด

3) คลังสินค้าปลอดอากร คือ ร้านค้าปลอดอากร เพื่อขายสินค้าปลอดอากรให้แก่นักท่องเที่ยวออก โดยจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เฉพาะ

4) คลังสินค้าอุตสาหกรรมมีไว้เพื่อจัดเก็บสินค้านำเข้า ซึ่งนำเข้ามาเพื่อประกอบ ปรับปรุง ผ่านกระบวนการต่างๆ หรือซ่อมแซม จากนั้นจะต้องส่งกลับออกไปนอกประเทศลาวภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสินค้านี้ และสินค้านำเข้าอื่นๆ เพื่อวัตถุประสงค์ใดๆก็ตาม ที่ต่อมาจะต้องส่งกลับออกไปนอกประเทศลาว จะถือเป็นสินค้านำเข้าชั่วคราวตามกฎหมายของศุลกากรลาวด้วย ส่งผลให้สินค้านี้ได้รับยกเว้นอากร ทั้งขาเข้า และขาออก แต่จะมีการจัดเก็บอากรจากของที่เหลือจากการผ่านกระบวนการ การปรับปรุง หรือสินค้าสำเร็จจาก

การนำสินค้าดังกล่าวมาผ่านกระบวนการข้างต้นที่มีได้ส่งกลับออกไปนอกประเทศ และนำมาใช้หรือจำหน่ายภายในประเทศ²⁶

1.7.2.2 เขตปลอดอากร

เขตปลอดอากร คือ พื้นที่ที่สินค้าจะยังไม่ถูกจัดเก็บภาษี และจะไม่อยู่ภายใต้การควบคุมตามปกติของศุลกากร การจัดตั้งเขตปลอดอากรจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาแห่งชาติ และกฎเกณฑ์และระเบียบต่างๆที่จะใช้ในพื้นที่เขตปลอดอากรจะต้องกำหนดขึ้นโดยรัฐบาล²⁷

1.8 เขตเศรษฐกิจพิเศษรัสเซีย²⁸

รัฐบาลรัสเซียมุ่งที่จะพัฒนาโครงสร้างการส่งออกสินค้าให้มีความหลากหลาย จึงได้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายหลายฉบับเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้น โดยกำหนด 2 รูปแบบ คือ 1. เขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม 2. เขตเศรษฐกิจพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิทธิพิเศษสำหรับนักลงทุนต่างชาติ คือการได้รับสิทธิพิเศษด้านภาษีกำไรนิติบุคคลและภาษีอสังหาริมทรัพย์จากรัฐบาลท้องถิ่น และไม่ต้องเสียภาษีนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศและภาษีส่งออกสินค้า สำหรับผลกระทบต่อประเทศไทยนั้น ปริมาณการลงทุนของต่างชาติที่เพิ่มขึ้นในรัสเซียไม่เป็นผลดีต่อการส่งออกสินค้าของไทย โดยเฉพาะอุตสาหกรรม เนื่องจากต้องแข่งขันกับสินค้าที่ผลิตในรัสเซียซึ่งมีคุณภาพมากขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีที่นำเข้ามาของนักลงทุนต่างชาติ

²⁶ “Resolution of the National Assembly of the Lao People’s Democratic Republic on the Adoption of the Customs Laws”, <[http://invest.laopdr.org/customs %20law.htm](http://invest.laopdr.org/customs%20law.htm)> , November 2004.

²⁷ *Ibid*, p.23.

²⁸ อัครพงษ์ ทีปวัชร, “เขตเศรษฐกิจพิเศษรัสเซียกับผลกระทบต่อไทย, ” <http://www.thaiembassy-moscow.com/index.php?option=com_content&task=view&id=43&Itemid=0>, August 2008.

1.9 การส่งเสริมการส่งออกตามกฎหมายศุลกากรของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (People's Republic of China : PRC) มีการส่งเสริมการส่งออกตามกฎหมายศุลกากรในหลายกรณีด้วยกัน กล่าวคือ

1.9.1 การเลื่อนการชำระค่าภาษีและการมีทัณฑ์บน²⁹

มาตรา 34 การเสียค่าภาษีอากรสำหรับของที่เป็นเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ ที่ไม่ได้ผลิตภายในประเทศและถูกนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อนำมาผลิตหรือให้บริการอาจได้รับการเลื่อนชำระค่าภาษีเป็นเวลา 1 ปี นับจากวันผลิตหรือให้บริการนั้น

มาตรา 35 นับแต่สินค้ามาถึงท่า และถูกนำเข้ามาไว้ในคลังสินค้าทัณฑ์บนสินค้านั้นอาจถูกส่งกลับออกไปโดยไม่ต้องชำระอากรขาเข้า ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับของที่เก็บไว้ในคลังสินค้าทัณฑ์บน

การตั้งหลักเกณฑ์และการควบคุมคลังสินค้าทัณฑ์บนถูกกำหนดโดยกระทรวงการคลัง (Ministry of Finance)

1.9.2 การคืนอากร³⁰

มาตรา 36 การเสียอากรสำหรับวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออกสามารถเรียกคืนได้หลังจากมีการส่งสินค้าออกสำเร็จ

มาตรา 37 การเรียกเก็บอากรศุลกากรสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้ามาใช้ในการผลิตเพื่อส่งออกจะถูกบันทึกไว้โดยเจ้าหน้าที่ศุลกากรเพื่อประกันไว้แก่ผู้ผลิต

มาตรา 38 สินค้าที่ผลิตขึ้นเพื่อการส่งออกจะต้องถูกส่งออกไปภายในเวลา 1 ปี นับจากวันที่มีการนำเข้าวัตถุดิบ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุมัติให้ขยายเวลาออกไปได้แต่ต้องไม่เกิน 1 ปี

มาตรา 39 ผู้ผลิตอาจร้องขอคืนอากรสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยยื่นใบเสร็จอากรและเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบภายใน 6 เดือนนับจากวันที่สินค้าสำเร็จส่งออก

²⁹ Customs Law of The Republic of China July, 1968, Published by Order of the Inspector General of Customs. Taipei, p. 19.

³⁰ *Ibid.*, pp.19 – 22.

มาตรา 40 หากสินค้าสำเร็จผลผลิตขึ้นจากวัตถุดิบนำเข้าซึ่งได้เสียอากรขาเข้าหรือถูกบันทึกไว้โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ ถูกส่งออกภายใน 6 เดือนนับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาเวลาที่ระบุไว้ในมาตรา 38 จะคำนวณค่าอากร ดังนี้

1.9.2.1 วัตถุดิบที่ได้บันทึกอากรไว้ : 70% ของอากรที่ถูกบันทึกไว้จะ written off

1.9.2.2 วัตถุดิบที่ชำระอากรไว้จะขอคืนอากรได้ 80% ของอากรที่ชำระไว้หากสินค้าที่กล่าวถึงข้างต้นถูกส่งออกหลังจากผ่านไปแล้ว 18 เดือน อากรที่ถูกบันทึกไว้จะยังคง written off ดังข้อ (1) ข้างต้น แต่จะต้องชำระค่าธรรมเนียมที่ค้างไว้ตามที่ระบุไว้ใน มาตรา 52

มาตรา 41 โดยปกติ หากวัตถุดิบที่ใช้ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก ได้มาจากตลาดในประเทศ ผู้ผลิตอาจร้องขอคืนค่าภาษีอากร 80% ของจำนวนที่ชำระไว้ โดยยื่นใบเสร็จอากรต้นฉบับหรือใบแสดงบัญชีรายการสินค้า ทั้งนี้ กำหนดระยะเวลาส่งออกไม่อยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุใน มาตรา 38

มาตรา 42 ในกรณีที่วัตถุดิบซึ่งอากรขาเข้าได้ถูกบันทึกไว้โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ สอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา 37 เปลี่ยนมาเพื่อขายในประเทศช่วงระยะเวลาที่ถูกกำหนดเพื่อส่งออกสินค้าที่ผลิตนั้น ผู้นำเข้าจะต้องชำระค่าอากรเต็มจำนวนก่อนตามที่ได้บันทึกไว้ และส่งคำร้องขอขายในประเทศโดยยื่นใบเสร็จอากรต่างๆที่เกี่ยวข้อง และจะไม่มี การชำระค่าธรรมเนียมหากคำร้องนี้ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงการคลัง แต่กรณีนี้จะใช้ได้ต่อเมื่อผู้ผลิตในประเทศไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบสินค้าสำเร็จที่ไม่ถูกส่งออก

1.9.3 เขตเศรษฐกิจพิเศษ

กฎหมายศุลกากรของจีน มาตรา 40 และมาตรา 41 กำหนดให้ลด หรือยกเว้นอากรสำหรับสินค้านำเข้ามา หรือส่งออกไปจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) หรือพื้นที่พิเศษอื่นๆ ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ การได้รับสิทธิในการลดหรือยกเว้นอากรจะให้เฉพาะแก่ผู้นำเข้า-ส่งออกเฉพาะรายเท่านั้น เช่น ผู้ประกอบการต่างชาติที่ร่วมลงทุนกับชาวจีนและผู้ประกอบการต่างประเทศที่ได้รับสิทธิในการลงทุนเป็นการเฉพาะ ซึ่งสินค้าที่ได้ลดหรือยกเว้นอากรจะต้อง นำเข้ามา หรือส่งออกเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือเป็นของที่จะบริจาคให้นำไปใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ

สภาแห่งรัฐ (State Council) ต้องกำหนดขอบเขต และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลด และยกเว้นอากรสำหรับของดังกล่าว และของที่ได้รับการลดหรือยกเว้นอากรนั้น จะต้องถูกนำไปใช้โดย

ผู้ประกอบการที่ได้รับสิทธิ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ และภายในพื้นที่ที่กำหนดเอาไว้เท่านั้น ห้ามนำไปใช้เพื่อการอื่นเว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากศุลกากร และจะต้องชำระค่าอากรด้วย³¹

จากบทบัญญัติกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้น ได้มีกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการเขตการค้าเสรี (Free Trade Zone) ขึ้นเรียกว่ามาตรการของศุลกากรจีนเกี่ยวกับการบริหารเขตการค้าเสรี (Measures of the Customs of People's Republic of China Concerning Administration of Free Trade Zone) ซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์ในเรื่องต่างๆ เช่น ความหมายของเขตการค้าเสรี (Free Trade Zone : FTZ) ว่าเป็นเขตพิเศษที่อยู่ภายใต้การดูแลและและการบริหารจัดการของศุลกากร ตลอดจนศุลกากรจะต้องดูแล บริหารจัดการสินค้า ยานพาหนะ หรือของส่วนบุคคลที่นำเข้ามา หรือนำออกไปจากเขตการค้าเสรีด้วย³² นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดห้ามนำเข้าของต้องห้าม ต้องจำกัดเข้ามายังเขตการค้าเสรีด้วย เป็นต้น ทั้งนี้ประเทศจีนได้ก่อตั้งพื้นที่ที่เป็นเขตการค้าเสรีขึ้นหลายเขตด้วยกัน เช่น เขตการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ ไวกาเคียวโอ (Shanghai Waigaoqiao Free Trade Zone), พื้นที่ใหม่เซี่ยงไฮ้ ปูดอง (Shanghai Pudong New Area) ฯลฯ ซึ่งแต่ละพื้นที่ก็จะมีหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการต่างกันไป³³

1.10 เขตปลอดอากรในประเทศอังกฤษ

แม้กฎระเบียบว่าด้วยพิธีการศุลกากรของประเทศอังกฤษ จะเป็นหนึ่งเดียวกับบทบัญญัติของสหภาพยุโรป (EU) อยู่แล้ว กล่าวคือ จะยังไม่มีมาตรการจัดเก็บภาษีอากรในคลังสินค้า การนำเข้าของเข้ามาผ่านกระบวนการผลิตในประเทศ (Inward Processing) การนำเข้าชั่วคราว และการส่งออกออกไปชั่วคราวเพื่อผ่านกระบวนการผลิตนอกราชอาณาจักร (Outward Processing) แต่ในเรื่องของเขตปลอดอากร (Customs-free-area) ของประเทศอังกฤษ จะแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์ของ

³¹ Lehman, Lee & Xu, "Customs Law of the People's Republic of China", <<http://www.chinalaw.cc/lib/custom/custom-law.htm>>, November 2004.

³² "Measures of the Customs of the People's Republic of China Concerning Administration of Free Trade Zone", <http://www.zhfretradezone.org/Measures_of_the_Customs_Concerning.htm>, November 2004.

³³ "Guideline for Foreign Investment and Industries", <<http://pudong.shanghaichina.org/framework.html>>, November 2004.

สหภาพยุโรป (EU) กล่าวคือ ในประเทศอังกฤษจะถือเป็นพื้นที่ต่างหากนอกเหนืออาณาเขตศุลกากร ซึ่งสามารถนำสินค้าเข้าประเทศได้โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้พิธีการของศุลกากร และสามารถนำสินค้านำเข้าดังกล่าวผ่านกระบวนการต่างๆ และส่งกลับออกไปนอกประเทศได้โดยที่หน่วยงานศุลกากรจะไม่เข้ามาก้าวก่าย

นอกจากนี้ ประเทศอังกฤษยังอนุญาตให้นำเข้าเครื่องจักร วัตถุดิบ และเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตสินค้าโดยปลอดอากรอีกด้วย และจะไม่มีภาษีทางอ้อมใดๆ (Indirect taxes) จากสินค้านำเข้าเพื่อการลงทุน ในขณะที่สหภาพยุโรปกำหนดให้มีกระบวนการผลิตในเขตปลอดอากร ได้เฉพาะในกรณี outward processing และจะต้องเป็นไปภายใต้การควบคุมของศุลกากรเท่านั้น

อย่างไรก็ดี เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าเป็นภาคีสหภาพยุโรป อังกฤษจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎระเบียบภายในประเทศของตนในสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของสหภาพยุโรป ซึ่งประเทศอังกฤษได้เข้าเป็นภาคีสหภาพยุโรป แล้วในปี 2004³⁴

1.11 เขตการค้าต่างประเทศในประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกามีการกำหนดเขตการค้าต่างประเทศ (Foreign Trade Zone) เป็นพื้นที่พิเศษที่อยู่ภายในประเทศ หรือพื้นที่ส่วนที่ติดกับท่าเรือศุลกากรสหรัฐ (U.S. Customs Port of Entry) ซึ่งถือเป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตทางศุลกากร หรือเขตการค้าของอเมริกา ดังนั้นหากมีการนำสินค้าจากต่างประเทศเข้ามายังเขตการค้าต่างประเทศจะได้รับการยกเว้นอากร นอกจากนี้จะมีการนำสินค้านั้นออกจากพื้นที่ดังกล่าวเพื่อใช้ในทางการค้าภายในประเทศ จะถือเป็นการนำสินค้าและต้องเก็บอากรขาเข้า แต่หากสินค้านั้นถูกส่งกลับออกไปนอกประเทศ ก็จะไม่มีการเรียกเก็บอากรแต่อย่างใด ผู้นำเข้าจะต้องเสียภาษีอากรสำหรับของเหลือ หรือเศษของสินค้าที่นำเข้ามาผ่านกระบวนการต่างๆ ในเขตการค้าต่างประเทศเพราะถือเป็นของนำเข้า

³⁴ "Information on Economy, Trade and Investment", <<http://huemb.org.cn/English/economy/12.htm>>, November 2004.

แต่สินค้าสำเร็จที่ผลิตในเขตการค้าต่างประเทศจะไม่ถือเป็นสินค้านำเข้า นอกจากนี้จะนำออกจากเขตการค้าต่างประเทศเข้ามาในประเทศ³⁵

1.12 กฎหมายบริษัทเรื่องเขตปลอดอากรและระเบียบที่ใช้ของประเทศจอร์แดน

กฎหมายบริษัทเรื่องเขตปลอดอากรและระเบียบที่ใช้ กฎหมายบริษัทเรื่องเขตปลอดอากรฉบับที่ 32 (The Free Zones Corporation Law and Utilization Regulations, The Free Zones Corporation Law No. 32) ของประเทศจอร์แดน เป็นกฎหมายว่าด้วยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบริษัทที่รับผิดชอบในเขตปลอดอากร ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบบริหารจัดการเขตปลอดอากร กฎหมายดังกล่าวได้ให้คำนิยามของเขตปลอดอากรไว้ว่า เป็นพื้นที่ในเขตประเทศที่ถูกกำหนดเขต และล้อมรั้วเพื่อจัดเก็บและผลิตสินค้า โดยจะยังไม่มีการจัดเก็บภาษีอากร และค่าธรรมเนียมต่างๆ เสมือนว่าสินค้านั้นอยู่นอกประเทศ³⁶

บริษัทที่รับผิดชอบเขตปลอดอากร (Free Zone Corporation) มีความรับผิดชอบต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และเป็นหน่วยงานที่เป็นเอกเทศในด้านการเงิน และการบริหารจัดการ โดยบริษัทจะมีหน้าที่สำคัญๆ เช่น จัดตั้งเขตปลอดอากรกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่างๆ เกี่ยวกับศุลกากร บริหารพัฒนาเขตปลอดอากร เป็นต้น³⁷

นอกจากกฎหมายข้างต้นแล้ว ยังได้มีการออกระเบียบปฏิบัติต่างๆ ในเขตปลอดอากรขึ้นอีก 2 ฉบับ คือ

ระเบียบ ฉบับที่ 43 สำหรับปี ค.ศ. 1987 เรื่องเขตปลอดอากร เป็นระเบียบกำหนดว่าสามารถดำเนินการอะไรได้บ้างในเขตปลอดอากร เช่น กำหนดให้สามารถนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเข้ายังเขตปลอดอากร ได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาตนำเข้า และส่งสินค้าจากเขตปลอด

³⁵ Cowfitz Economic Development Council, "Facilitating growth through leadership and action", <http://www.cowlitzedc.com/Foreign_Trade_Zone.shtml>, November 2004.

³⁶ Embassy of the Hashemite Kingdom of Jordan, "The Free Zones Corporation Law and Utilization Regulations", <<http://www.jordanembassyus.org/new/commercial/laws/freezonecorp.shtml>>, November 2004.

³⁷ Ibid.

อาคาร ออกไปนอกราชอาณาจักรได้โดยไม่เสียอากรขาออก รวมทั้งค่าภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นๆ ด้วย สำหรับของที่ห้ามนำเข้ามายังเขตปลอดอากรก็ได้กำหนดไว้เช่นกัน เช่น สิ่งเสพติด ของที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศต้องห้าม วัตถุไวไฟ ฯลฯ นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดเรื่องการปฏิบัติต่างๆ ในเขตปลอดอากร เช่น วิธีการจัดเก็บสินค้า ความรับผิดชอบในกรณีของที่จัดเก็บในเขตปลอดอากรเสียหาย การให้เข้าพื้นที่ และสิ่งก่อสร้างในเขตปลอดอากร เป็นต้น³⁸

ข้อกำหนดในการกำหนดค่าธรรมเนียมในการให้บริการในเขตปลอดอากรสำหรับ ค.ศ.1996 ข้อกำหนดดังกล่าวเป็นข้อกำหนดว่าด้วยการจัดเก็บค่าบริการต่างๆ ภายในเขตปลอดอากร และค่าประกันสินค้า รวมทั้งอัตราค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บด้วย³⁹

1.13 กฎหมายศุลกากรแคนาดา

กฎหมายศุลกากรแคนาดา (Canada Customs Act) มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งเสริม การส่งออกหลายมาตรา ขอนำมากล่าวบางเรื่อง ดังนี้

1.13.1 การเคลื่อนย้ายและการเก็บสินค้า⁴⁰

สินค้าที่ได้รับการบันทึกภายใต้มาตรา 12 ตามแบบฟอร์มที่ระบุไว้ที่ด่านศุลกากร บุคคลใดซึ่งได้รับมอบอำนาจจากเจ้าหน้าที่ให้กระทำการดังกล่าวสามารถที่จะปล่อยสินค้าหรือทำให้ ถูกปล่อยไปจากด่านศุลกากรไปที่คลังสินค้าทัณฑ์บนหรือร้านปลอดอากร ปล่อยสินค้าหรือทำให้ ถูกปล่อยไปจากคลังสินค้าทัณฑ์บนไปที่คลังสินค้าทัณฑ์บนหรือร้านปลอดอากรอื่นๆ หรือจากร้านปลอดอากรไปยังร้านปลอดอากรหรือคลังสินค้าทัณฑ์บนอื่นๆ

เครื่องใช้และวัสดุที่จำเป็นสำหรับเรือตามหลักเกณฑ์ภายใต้ข้อกำหนดพิกัดอัตรา ภาษีศุลกากร ให้เคลื่อนย้ายหรือทำให้เคลื่อนย้ายออกไปจากคลังสินค้าทัณฑ์บน เพื่อใช้สำหรับการขนส่งตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และหากเคลื่อนย้ายหรือถูกส่งออกไปจากระยะเวลาของการ ส่งออกนั้นไม่ต้องชำระอากรอีกสำหรับของนั้น

³⁸ *Ibid*, pp. 7-18.

³⁹ *Ibid*, pp. 18-23.

⁴⁰ Customs Act (Loi sur les douanes) June/Juin 2000, pp. 22-23.

ส่งออกหรือทำให้ถูกส่งออกไปโดยตรงจากร้านปลอดอากรตามที่สอดคล้องกับข้อกำหนดภายใต้มาตรา 30

ส่งออกหรือทำให้ถูกส่งออกไปโดยตรงจากคลังสินค้าทัณฑ์บน

1.13.2 คลังสินค้าและร้านปลอดอากร⁴¹

บุคคลใดที่รัฐมนตรีเห็นสมควรให้ดำเนินการกับสถานที่ดังกล่าว สามารถที่จะใช้เป็นที่เก็บสินค้าเพื่อตรวจสอบสินค้านำเข้าที่ไม่ได้รับการตรวจปล่อย หรือเป็นร้านปลอดอากรเพื่อขายสินค้าปลอดอากรหรือภาษีภายใต้เงื่อนไขพิเศษที่กำหนด

1.13.3 การส่งออก⁴²

สินค้าทั้งหมดที่ถูกส่งออกจะต้องรายงานเวลาและสถานที่รวมถึงวิธีการที่ถูกส่งออกไปดังกล่าว โดยต้องรายงานตามความจริงทุกคำถามที่เจ้าหน้าที่ถามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าและให้ความร่วมมือหากเจ้าหน้าที่ต้องการเปิดตรวจเพื่อตรวจสอบสินค้า

ผู้ที่รายงานสินค้า (ภายใต้มาตรา) นั้นจะต้องแจ้งรหัสสถิติ (Statistical Code) แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรเพื่อตรวจสอบสินค้าโดยอ้างอิงถึงระบบสถิติ (Coding system) ตามมาตรา 22.1 ของพระราชบัญญัติสถิติ (Statistics Act)

สินค้าที่ขนส่งภายในหลังจากได้รายงานแล้วต้องขนส่งภายใต้เงื่อนไขหรือบรรดาทัณฑ์บนหรือการวางประกันอื่นตามที่ระบุไว้

1.14 กฎหมายนโยบายศุลกากรของประเทศบอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา

กฎหมายดังกล่าวได้กล่าวถึงการส่งเสริมการส่งออกไว้ ดังนี้

1.14.1 คลังสินค้าศุลกากร

คลังสินค้าศุลกากร (Customs Warehouse) คือ พื้นที่สำหรับจัดเก็บสินค้าโดยที่สินค้านี้ดังกล่าวจะไม่ถูกจัดเก็บค่าอากรขาเข้าในระหว่างที่ถูกจัดเก็บไว้ในคลังสินค้า โดยคลังสินค้าจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ คลังสินค้ามหาชน (Public Warehouse) มีไว้จัดเก็บสินค้าของผู้ใดก็ได้ แต่คลังสินค้าเอกชน (Private Warehouse) จะมีไว้จัดเก็บสินค้าของผู้ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งคลังสินค้าเท่านั้น

⁴¹ Ibid, p. 25.

⁴² Ibid, pp. 76-77.

สินค้าต่างๆ สามารถถูกจัดเก็บไว้ในคลังสินค้าได้โดยไม่มีกำหนดเวลา เว้นแต่รัฐบาล จะกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตให้จัดเก็บสินค้า จะกำหนดเวลาให้ผู้จัดเก็บต้องนำสินค้าให้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรใช้ตรวจรับรองก็ได้ ทั้งนี้ การจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า จะต้องเป็นไปตาม บทบัญญัติที่กฎหมายฉบับนี้กำหนดไว้⁴³

1.14.2 การนำของเข้ามาผ่านกระบวนการภายในประเทศ

การนำของเข้ามาผ่านกระบวนการภายในประเทศ (Inward Processing) คือการนำ สินค้าเข้ามาผ่านกระบวนการต่างๆ เพื่อส่งสินค้านั้นกลับออกไปนอกประเทศ โดยไม่เสียค่า อากรขาเข้า และไม่อยู่ภายใต้มาตรการทางการค้าต่างๆ โดยที่หากได้สินค้าสำเร็จจากการนำสินค้านำ เข้าเข้ามาผ่านกระบวนการต่างๆ ในประเทศแล้ว สินค้าสำเร็จ (compensating products) นั้น จะถือ เสมือนเป็นสินค้าเดียวกันกับสินค้านำเข้ามา ทั้งนี้ผู้ที่นำเข้าสินค้าเพื่อผ่านกระบวนการต่างๆ ได้นั้นจะต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตและลงทะเบียนเท่านั้น

รัฐบาลจะต้องกำหนดระยะเวลาในการนำสินค้ากลับออกไปนอกประเทศ โดยจะต้อง คำนวณระยะเวลานับตั้งแต่สินค้านั้นได้เข้าสู่กระบวนการนำสินค้าเข้ามาผ่านกระบวนการ ภายในประเทศ และให้สภารัฐมนตรี (The Council of Ministers) เป็นผู้ตั้งอัตราและวิธีการ คำนวณหาปริมาณหรืออัตราร้อยละของสินค้านำเข้าที่นำมาผ่านกระบวนการต่างๆ ภายในประเทศ จนได้เป็นสินค้าสำเร็จ⁴⁴

1.14.3 ระบบการคืนอากร

ระบบการคืนอากร (Drawback System) เป็นการคืนค่าอากรขาเข้าให้แก่

ผู้มีสิทธิร้องขอ แต่จะสามารถใช้ระบบ Drawback ได้เฉพาะในกรณีที่ไม่มีกรคืนอากร ขาออกให้แก่สินค้าสำเร็จ ในเวลาที่มีการสำแดงใบขนสินค้าเพื่อให้สินค้านำเข้านั้นหมุนเวียนได้ อย่างเสรี ทั้งนี้จะต้องขอใช้สิทธิในการเรียกคืนค่าอากรในเวลาที่ยังสำแดงใบขนสินค้าขาออก

ผู้ขอคืนอากรขาเข้า สามารถกระทำได้หากสินค้าสำเร็จได้ถูกปล่อยให้หมุนเวียนอย่าง เสรี หรือสินค้าที่ยังไม่ถูกแปรรูปได้ถูกส่งออกไป ส่งกลับออกไป ผ่านแดน ผ่านพิธีการเกี่ยวกับ

⁴³ Foreign Investment Promotion Agency of Bosnia and Herzegovina, Law on Customs Policy of Bosnia and Herzegovina, Article 111-121.

⁴⁴ *Ibid.*, Article 122-129.

คลังสินค้าศุลกากร การนำเข้าชั่วคราว การนำของจากภายนอกประเทศเข้ามาผ่านพิธีการ (inward processing) หรือการผ่านเขตปลอดอากรตามวิธีการที่กำหนด⁴⁵

1.14.4 เขตปลอดอากร

สินค้าในเขตปลอดอากร (Free Zone) จะไม่ถือว่าอยู่ในเขตศุลกากร และจะไม่สามารถนำสินค้านั้นหมุนเวียนได้อย่างเสรี ประกอบกับจะต้องไม่นำไปบริโภคหรือใช้ภายใต้เงื่อนไขอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับนี้

การเข้าหรือออกนอกเขตปลอดอากรจะต้องเป็นไปตามที่ศุลกากรกำหนด และบุคคลหรือยานพาหนะที่เข้า - ออกจากเขตปลอดอากรจะต้องได้รับการตรวจสอบโดยศุลกากรด้วย ทั้งนี้สินค้าที่อยู่ในเขตปลอดอากรสามารถนำไปผ่านกระบวนการต่างๆ ทางอุตสาหกรรม ทางพาณิชย์ การบริการก็ได้ โดยจะต้องเป็นไปตามที่ศุลกากรกำหนด

เมื่อนำสินค้าออกจากเขตปลอดอากรอาจส่งสินค้านั้นออก หรือส่งกลับไปนอกประเทศ หรือส่งออกไปยังเขตศุลกากรอื่นๆในประเทศก็ได้ และหากมีภาระค่าอากรจะต้องชำระให้คำนวณจากราคาสินค้านั้น บวกกับราคาที่เพิ่มขึ้นระหว่างที่สินค้านั้นอยู่ในเขตปลอดอากร แต่จะไม่นำราคาที่เพิ่มขึ้นมาคำนวณหากมีการแสดงราคาที่เพิ่มขึ้นแยกต่างหากจากราคาที่จ่ายจริงสำหรับสินค้านั้น

นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งสินค้ากลับออกไป และการทำลายสินค้านั้นด้วย⁴⁶

1.15 การส่งเสริมการส่งออกตามกฎหมายศุลกากรของประเทศกานา

กฎหมายศุลกากรของประเทศกานา มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเขตปลอดอากร (Free Zone) ซึ่งอาจสรุปสาระสำคัญได้ ดังต่อไปนี้⁴⁷

⁴⁵ *Ibid*, Article 130-133.

⁴⁶ *Ibid*, Article 148-160.

⁴⁷ Draft of Excise and Preventive Service Regulations 2003 of Ghana, 2003, Article 284-292, pp. 73-75.

1.15.1 การนำของเข้ามาในเขตปลอดอากรได้จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวจะเป็นผู้เดียวที่ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้า และค่าธรรมเนียมอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน

1.15.2 โดยปกติแล้วบุคคลจะไม่สามารถเข้าหรือออก หรือเคลื่อนย้ายสินค้าออกจากเขตปลอดอากรได้นอกจากจะได้รับอนุญาต โดยจะต้องคำนึงถึงสถานที่ที่จะออกไป เวลาในการเข้า-ออกหรือเคลื่อนย้ายสินค้า หรือเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตปลอดอากร (Free Zones Board) กำหนดไว้ โดยบุคคลนั้นจะต้องให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจที่จุดตรวจปล่อยของศุลกากร (Customs Check Point) ด้วย

1.15.3 การนำสินค้าออกไปจากเขตปลอดอากรจะต้องยื่นเอกสารที่กฎหมายกำหนดไว้ประกอบด้วย และหากมีค่าอากรขาเข้าหรือค่าภาษีอื่นที่จะต้องชำระก็จะต้องชำระให้ครบถ้วนเสียก่อน

1.15.4 หากเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเห็นสมควร อาจเรียกให้มีการตรวจสินค้าที่อยู่ในเขตปลอดอากรได้

1.15.5 สินค้าหรือสินค้าที่ยังผลิตไม่เสร็จสมบูรณ์อาจถูกส่งออกไปนอกประเทศเป็นการชั่วคราวโดยได้รับความเห็นชอบจากศุลกากรเป็นเวลาไม่เกิน 3 เดือน เพื่อผ่านกระบวนการเพิ่มเติม และนำกลับเข้ามายังเขตปลอดอากรอีกครั้ง

1.15.6 30% ของสินค้าที่ได้จากเขตปลอดอากรในแต่ละปี จะสามารถนำออกมาจำหน่ายในเขตศุลกากรภายในประเทศได้ โดยจะต้องชำระค่าภาษีต่างๆ

1.15.7 สินค้าให้เปล่าภายในเขตปลอดอากร เพื่อนำออกมาใช้ในเขตศุลกากรภายในประเทศ จะต้องเสียค่าภาษีต่างๆ เช่นกัน และให้ถือเป็นสินค้าในสัดส่วน 30% ที่กล่าวมาข้างต้นด้วย

1.16 การส่งเสริมการส่งออกตามกฎหมายศุลกากรของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

กฎหมายศุลกากรของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Customs law of Socialist Republic of Vietnam) มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งเสริมการส่งออก ซึ่งขอนำมาแสดงบางประการดังนี้

คลังสินค้าทัณฑ์บน (Bonded Warehouse) ตามกฎหมายศุลกากรของประเทศเวียดนาม คือ ที่สำหรับเก็บรักษาสินค้านำเข้าที่ได้ผ่านพิธีการศุลกากรเรียบร้อยแล้ว เพื่อที่ส่งออกนอกประเทศต่อไป และยังเป็นที่ยอมรับจัดเก็บสินค้านำเข้าจากต่างประเทศเพื่อรอให้ถูกส่งกลับออกไปนอกประเทศ หรือเพื่อนำเข้ามายังประเทศเวียดนามตามกฎหมายต่อไป⁴⁸

Tax-suspension warehouse คือ คลังสินค้าที่ไว้เก็บรักษาสินค้านำเข้าของผู้ที่เป็นเจ้าของคลังนั้นเอง ซึ่งสามารถใช้สิทธิในการตรวจปล่อยสินค้าได้โดยยังมีต้องชำระค่าอากร⁴⁹

สินค้านำเข้าที่จะนำเข้ามาในคลังสินค้าทัณฑ์บน (Bonded Warehouse) และ Tax-suspension warehouse ไม่ว่าจะสินค้านำเข้าภายในประเทศ หรือสินค้านำเข้าจากต่างประเทศโดยบุคคลธรรมดา หรือองค์กรต่างๆ จะต้องอยู่ภายใต้คำแนะนำและการตรวจสอบของศุลกากร และเฉพาะสินค้านำเข้าโดยผู้เป็นเจ้าของ Tax-suspension warehouse เพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้านำเข้าที่นำเข้ามาในเขต Tax-suspension warehouse ได้ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในการจัดการคลังสินค้าทั้ง 2 ประเภท ให้เป็นไปตามที่รัฐบาลกำหนด

นอกจากนี้ยังมีการกำหนดหน้าที่ที่เจ้าของคลังสินค้าทัณฑ์บน ในการทำสัญญาให้ผู้อื่นนำสินค้าเข้ามายังคลังสินค้าด้วย⁵⁰

ระยะเวลาในการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าทัณฑ์บนจะต้องไม่เกิน 12 เดือน นับแต่วันที่นำของนั้นเข้ามาในเขต และอาจขอขยายเวลาได้แต่ไม่เกิน 6 เดือน โดยการขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร และได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าศุลกากรประจำจังหวัด

⁴⁸ Customs law of Socialist Republic of Vietnam (No. 29/2001/Q10), 2001, Article 4, p. 2.

⁴⁹ *Ibid.*

⁵⁰ *Ibid.*, Article 46 and Article 47, p. 19.

การจัดตั้งและยกเลิกคลังสินค้าทัณฑ์บนให้อยู่ในดุลยพินิจของอธิบดี กรมศุลกากร และการการจัดตั้งและยกเลิก Tax-suspension warehouse ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าศุลกากรประจำจังหวัด⁵¹

1.17 เขตปลอดอากรของประเทศอียิปต์⁵²

ความสัมพันธ์ทางการค้า ภาครัฐบาลระหว่างประเทศไทยและประเทศอียิปต์ มีการลงนามความตกลงทางการค้าระหว่างกัน เมื่อปี พ.ศ. 2527 และได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้า ไทย - อียิปต์ เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2528 ประเทศไทยและประเทศอียิปต์มีการลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างกัน เมื่อปี พ.ศ. 2530 จัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี ไทย - อียิปต์ ซึ่งได้จัดการประชุมครั้งที่ 1 ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2546 ณ กรุงไคโร – ประชุมคณะกรรมการร่วม ครั้งที่ 2 วันที่ 26 - 29 มกราคม พ.ศ. 2549 ณ กรุงไคโร ประเทศอียิปต์ ลงนามความตกลงเพื่อการส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุนประเทศไทยและประเทศอียิปต์ เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ส่วนภาคเอกชน ยังไม่มีความตกลงระหว่างกัน

ในประเทศอียิปต์ได้มีการเรียกเขตปลอดอากรที่แตกต่างกันออกไป แต่หนึ่งในนั้นได้มีการเรียกว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) ซึ่งทั้งสองอย่างมิใช่เป็นเรื่องใหม่ในเรื่องของเขตเศรษฐกิจพิเศษได้มีความพยายามในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยรัฐบาลแห่งประเทศอียิปต์ได้แนะนำหลักการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ส่วนหนึ่งของอาณาเขตทางตะวันตกเฉียงเหนือของอ่าวสุเอซ ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยบริษัทพัฒนาอุตสาหกรรมสุเอซ (Suez Industrial Development Company : SIDC) โดยมีเป้าหมายคือ บริษัทผู้ลงทุน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มอorascom (ORASCOM Group) ที่มีความตั้งใจที่จะพัฒนาในเขตดังกล่าว บริษัทพัฒนาอุตสาหกรรมสุเอซได้ยืนยันสิทธิที่จะปฏิบัติงานภายใต้ระบบของเขตปลอดอากรแทนระบบของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นเชื่อได้ว่าสิทธิพิเศษที่เกี่ยวข้องกับระบบของเขตปลอดอากร เป็นกลไกหนึ่งที่เป็นประโยชน์มากกว่าข้อเสนอของระบบเขต

⁵¹ *Ibid*, Article 48 and Article 49, p. 20.

⁵² John van der Zande, "Free Zone & Special Economic Zones in Egypt", (n.p. , n.d.), pp. 5-9.

เศรษฐกิจพิเศษ เมื่อมีการโต้เถียงกันว่าเขตปลอดอากรนั้นมีข้อตกลงที่ดีกว่าสำหรับบริษัท แต่ในข้อเท็จจริงอำนาจโดยทั่วไปได้มีการคาดหวังในขั้นสุดท้ายว่าบริษัทพัฒนาอุตสาหกรรมสูงเอชจะได้มีการเลือกที่จะใช้ระบบการจัดการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

1.18 การส่งเสริมการส่งออกของประเทศเกาหลีใต้⁵³

1.18.1 เขตปลอดอากรศุลกากร (Customs Free Zone) ของเมืองปูซาน ประเทศเกาหลีใต้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและตามลักษณะทางกายภาพ ซึ่งเป็นไปอย่างอิสระ และมีความพิเศษของเขตเศรษฐกิจที่มีการเสนอให้มีการยกเว้น หรือมีสิทธิพิเศษในการตรวจปล่อยของศุลกากรทางด้านพิกัดอัตราศุลกากร และทางด้านภาษีอากรต่างๆ และอื่นๆ

รัฐบาลยังได้มีการออกพระราชบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิพิเศษทางภาษีที่ให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่บริษัทต่างชาติและนักลงทุน เน้นที่การลงทุนด้านเทคโนโลยีขั้นสูงและมีศักยภาพในการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศและอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนในเขตอุตสาหกรรมพิเศษ เช่น เขตส่งเสริมการลงทุนเชจู (Jeju Investment Promotion Zone) ตัวอย่างเช่น มีการยกเว้นภาษีร้อยละ 100 ภายใน 3-7 ปีแรก และลดลงเหลือร้อยละ 50 ในอีก 2-3 ปีต่อไปขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่ลงทุน

1.18.2 เขตเศรษฐกิจเสรี (Free Economic Zone : FEZ)

เป็นเขตที่มีการให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ แก่ผู้ลงทุนอย่างมากกว่าเขตปกติ รัฐบาลเกาหลีใต้ได้กำหนดเขตเศรษฐกิจเสรี (FEZ) ตามเมืองท่าสำคัญ เช่น อินชอน ปูซาน และจินแฮ เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในเขตเหล่านี้โดยเฉพาะ ในเฟสแรกเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ถึงปี พ.ศ. 2551 รัฐบาลได้วางเป้าหมายว่าจะสามารถดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมสำคัญจากต่างชาติ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ โลจิสติกส์ โดยมีอุตสาหกรรมต่อเนื่องในเขตอุตสาหกรรม เช่น การก่อสร้างโรงงาน การก่อสร้างที่พักอาศัย เขตสำหรับนักท่องเที่ยว โรงเรียนนานาชาติและโรงพยาบาล เป็นต้น

⁵³ Port of Busan, HUB PORT OF PACIFIC RIM IN THE 21 CENTURY, "Customs Free Zone", <http://www.pusan.momaf.go.kr/english/sub8_2_2.htm>, November 2004.

2. สรุปแนวทางการดำเนินการเรื่องการส่งเสริมการส่งออก ของประเทศต่าง ๆ กับการส่งเสริมการส่งออก และแนวทางการส่งเสริมการส่งออกด้วย มาตรการทางอากาศที่เหมาะสมในอุดมคติ

แนวทางการดำเนินการเรื่องการส่งเสริมการส่งออกของประเทศต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว
ในบทที่ 2 ข้อ 1. พอสรุปได้ว่าดำเนินการในสองแนวทาง ดังนี้

2.1 การดำเนินการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากาศศุลกากรโดยศุลกากรของ ประเทศต่าง ๆ

ในทุกประเทศทั่วโลกศุลกากรมีหน้าที่หลักในเรื่องควบคุมดูแลของนำเข้าและของส่งออก
ตลอดจนจัดเก็บอากรแก่ของดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ปกป้องสังคมโดยดูแลของนำเข้าและ
ของส่งออกไม่ให้เป็นของที่เป็นอันตรายต่อสังคมไทย นอกจากนี้ยังมีหน้าที่สำคัญในเรื่องการส่งเสริม
การส่งออก ซึ่งมีกระบวนการดูแลตั้งแต่ของนำเข้า ซึ่งอาจเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ตลอดจน
เครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการผลิต เมื่อของนำเข้ามาแล้วอาจมาเข้าคลังสินค้าทัณฑ์บน
หรือเขตปลอดอากร จนกระทั่งถึงขั้นตอนการตรวจปล่อยของที่ผลิตด้วยของนำเข้าไปสู่ต่างประเทศ
ซึ่งเป็นเรื่องการส่งเสริมการส่งออก หน้าที่เหล่านี้เป็นหน้าที่หลักของศุลกากรและในการดำเนินการ
ตามหน้าที่ดังกล่าว ประเทศต่างๆ ก็จะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีที่ผูกพันตามความตกลงระหว่าง
ประเทศ ซึ่งประเทศเหล่านั้นออกกฎหมายอนุวัติการ หรือแก้ไขกฎหมายภายในที่มีอยู่แล้วให้
สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

การส่งเสริมการส่งออกที่ดำเนินการโดยศุลกากร คือกรณีดังกล่าวไว้ในบทที่ 2 ซึ่งจะขอ
นำมากล่าวบางกรณี เช่น กรณีตามข้อ 1.2 เขตการค้าเสรีของประเทศมาเลเซีย ได้กล่าวถึง
คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตที่ได้รับอนุญาต ซึ่งไม่ใช่เรื่องเขตการค้าเสรี (เขตการค้าเสรี
มิใช่ดำเนินการโดยศุลกากร แต่คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตดำเนินการโดยศุลกากร)
การบริหารงานศุลกากรในประเทศญี่ปุ่นในข้อ 1.6 ซึ่งกล่าวถึงระบบคลังสินค้าระบบผ่านแดน
ศุลกากร ระบบการขายทอดตลาดสินค้าที่อยู่ในอารักขาของศุลกากรเป็นการทั่วไป การส่งเสริม
การส่งออกของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ตามข้อ 1.7 คือ
การดำเนินการคลังสินค้าและเขตปลอดอากรภายใต้กฎหมายศุลกากรของประเทศสาธารณรัฐ

ประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) กรณีตามข้อ 1.9 ซึ่งเป็นการส่งเสริมการส่งออกตามกฎหมายศุลกากรของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เช่น การเลื่อนการชำระค่าภาษีและการมีทัณฑ์บน การคืนอากร การลด หรือยกเว้นอากรสำหรับสินค้านำเข้ามา หรือส่งออกไปจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) กรณีเขตปลอดอากรในประเทศฮังการี ตามข้อ 1.10 การส่งเสริมการส่งออกตามกฎหมายศุลกากรแคนาดา ตามข้อ 1.13 มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งเสริมการส่งออกหลายเรื่อง เช่น การเคลื่อนย้ายและการเก็บสินค้า คลังสินค้าและร้านค้าปลอดอากร การส่งเสริมการส่งออกตามกฎหมายนโยบายศุลกากรของประเทศบอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา ตามข้อ 1.14 ซึ่งกล่าวถึงคลังสินค้าศุลกากร การนำของเข้ามาผ่านกระบวนการภายในประเทศ การคืนอากรเขตปลอดอากร กรณีตามข้อ 1.15 เป็นเรื่องการส่งเสริมการส่งออกตามกฎหมายศุลกากรของประเทศกานา ซึ่งกล่าวถึงเรื่องเขตปลอดอากร ตามข้อ 1.16 เป็นเรื่องการส่งเสริมการส่งออกตามกฎหมายศุลกากรของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งกล่าวถึงคลังสินค้าทัณฑ์บน กรณีตามข้อ 1.18.1 เป็นเรื่องเขตปลอดอากรศุลกากร (Customs Free Zone) ของประเทศเกาหลีใต้

ให้ข้อ 2.1 นี้เป็นการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากรศุลกากร ซึ่งข้อมูลที่ค้นหามาแสดงถึงความหลากหลายของหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศุลกากร ซึ่งพอสรุปจากบทที่ 2 มาบางประการได้ดังนี้

2.1.1 คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิต ข้อ 1.2.1 กล่าวถึงคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตที่ได้รับใบอนุญาตในประเทศมาเลเซีย และได้รับสิทธิพิเศษในการนำเข้าวัตถุดิบและอุปกรณ์สำหรับการดำเนินธุรกิจเพื่อส่งออกโดยไม่ต้องเสียภาษี ข้อ 1.6.1 กล่าวถึงคลังสินค้าโรงผลิตไฮโซของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งของที่นำเข้าย่อมได้รับยกเว้นอากรขาเข้า ข้อ 1.7.2.1 4) กล่าวถึงคลังสินค้าอุตสาหกรรมของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมีขึ้นเพื่อจัดเก็บสินค้านำเข้ามาเพื่อประกอบปรับปรุง ผ่านกระบวนการต่างๆ หรือซ่อมแซม จากนั้นจะส่งกลับออกไป สินค้าดังกล่าวจึงได้รับยกเว้นอากรทั้งขาและขาออก

2.1.2 คลังสินค้าปลอดอากรหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าร้านค้าปลอดอากร ตามข้อ 1.7.2.1 3) คลังสินค้าปลอดอากรหรือร้านค้าปลอดอากร เป็นคลังสินค้าอย่างหนึ่ง ซึ่งหมายถึงเขตพื้นที่ที่มีไว้สำหรับจัดเก็บสินค้านำเข้าที่จะมีการส่งออกนอกประเทศโดยผู้ประกอบการโดยมีกำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าที่แน่นอน และสินค้าจะไม่ถูกจัดเก็บอากรศุลกากร คลังสินค้าปลอดอากรนี้มีไว้เพื่อขายสินค้าปลอดอากรให้แก่นักท่องเที่ยวออก โดยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เฉพาะ ตามข้อ 1.13 กฎหมายศุลกากรของประเทศแคนาดา

กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจให้บุคคลใดดำเนินการรื้อถอนอาคารเพื่อขายสินค้าปลอดอากร

2.1.3 เขตปลอดอากร ตามข้อ 1.5.5.4 เขตปลอดอากรของประเทศตุรกีเป็น เขตพื้นที่ ส่งเสริมการประกอบกิจการเพื่อการส่งออกเป็นหลัก (แต่อนุญาตให้จำหน่ายในประเทศได้ใน สัดส่วนที่กฎหมายกำหนด) กิจการที่อยู่ในเขตปลอดอากรจะได้รับยกเว้นภาษีศุลกากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่มของวัตถุดิบและเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต ตามข้อ 1.7.2.2 เขตปลอดอากรของ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นพื้นที่ที่สินค้าจะยังไม่ถูกจัดเก็บภาษี ตามข้อ 1.15 เขตปลอดอากรในประเทศกานา การนำของเข้ามาในเขตปลอดอากรได้จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับ อนุญาตเท่านั้น ซึ่งผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและค่าธรรมเนียมอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน ตามข้อ 1.17 เป็นเรื่องเขตปลอดอากรของประเทศอียิปต์ ตามข้อ 1.18.1 เป็น เรื่องเขตปลอดอากรศุลกากรของเมืองปูซาน ประเทศเกาหลีใต้

2.1.4 การคืนอากร ตามข้อ 1.5.8.2 ประเทศตุรกีมีระบบการคืนอากร กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายต่างๆ สำหรับการนำเข้าสินค้าสามารถนำมาชำระคืนค่าภาษีได้ภายหลังจากสินค้าหรือ ของนั้นถูกนำมาผลิตและได้ดำเนินการส่งออกเป็นไปตามข้อตกลงภายใต้ระบบการคืนอากร (Drawback) ตามข้อ 1.9.2 กฎหมายศุลกากรของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีบทบัญญัติ กรณีมีการเสียอากรสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้ามาใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออก สามารถเรียกคืนได้ หลังมีการส่งสินค้าออกสำเร็จ ตามข้อ 1.14.3 กฎหมายศุลกากรของประเทศบอสเนียและ เฮอร์เซโกวีนา มีระบบการคืนอากร ซึ่งเป็นการคืนอากรขาเข้าให้แก่ผู้มีสิทธิร้องขอ ระบบการคืน อากรนี้ใช้เฉพาะกรณีไม่มีการคืนอากรขาออกให้แก่สินค้าสำเร็จและในกรณีที่สินค้าสำเร็จได้ถูก ปลดปล่อยให้หมุนเวียนอย่างเสรี หรือสินค้าที่ยังไม่ถูกแปรรูปได้ถูกส่งออกไป ส่งกลับออกไป ผ่านแดน ผ่านพิธีการเกี่ยวกับคลังสินค้าศุลกากร การนำเข้าชั่วคราว การนำของจากภายนอกประเทศเข้ามา ผ่านพิธีการ หรือการผ่านเขตปลอดอากรตามวิธีการที่กำหนด

2.1.5 การยกเว้นอากร ตามข้อ 1.5.8.1 กฎหมายของประเทศตุรกีมีระบบการยกเว้น อากร เป็นระบบที่ยกเว้นการจัดเก็บภาษีให้แก่ผู้ผลิตตุรกีที่ดำเนินการส่งออกหรือผู้ส่งออก โดยการ อนุญาตให้ผู้ส่งออกสามารถนำเข้าวัตถุดิบที่จะใช้เพื่อการผลิตสินค้า ส่งออกสินค้าสำเร็จรูปโดยไม่ มีภาษีอากรนำเข้าหรือภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ ผู้รับประโยชน์จะต้องยื่นหนังสือคำประกัน หรือวาง ประกันให้พอกับภาระค่าภาษีและค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแก่หน่วยงานศุลกากร

2.2 การดำเนินการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงโดยประเทศต่างๆ ซึ่งมีเรื่องส่งเสริมการลงทุนออกด้วยมาตรการทางอากรศุลกากรรวมอยู่ด้วย

กรณีนี้เป็นเรื่องการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) ในส่วนนี้จัดอยู่ในรูปแบบของกฎหมายการลงทุน (Investment Law) ประเทศหลายประเทศโดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เทคโนโลยี และแรงงานที่มีทักษะสูง จึงดึงดูดให้ประเทศที่พัฒนาแล้วเข้ามาลงทุนโดยตรง โดยตรากฎหมายส่งเสริมการลงทุนขึ้นโดยเฉพาะและให้อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ศุลกากร ประเทศที่เข้ามาลงทุนยังประเทศใด ก็เพราะประเทศนั้นให้สิ่งที่คุณต้องการ เช่น แรงงานที่มีค่าจ้างต่ำ ค่าครองชีพต่ำ ที่ดินมีราคาถูก โดยสร้างสาธารณูปโภคดีและเพียงพอ และสิ่งจูงใจเป็นสิทธิและประโยชน์ทั้งที่เป็นอากรและมิใช่อากรที่แข่งขันได้กับประเทศอื่น เมื่อมีการลงทุนก็จะเกิดการจ้างงานและมีการพัฒนาเศรษฐกิจในด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ด้านที่การลงทุนโดยตรงตามมาอีกมาก ผลผลิตที่ได้ก็อาจขายในประเทศที่มีการผลิตนั้น และส่วนที่เหลือก็ส่งออกไปขายยังประเทศอื่นๆ

กรณีที่กำลังกล่าวข้างต้นเห็นได้จากบทที่ 2 ข้อ 2.2 นี้ ซึ่งจะขอนามกล่าวบางกรณีดังนี้คือ กรณีตาม เขตการผลิตเพื่อการส่งออกในประเทศฟิลิปปินส์ เช่น เขตบาทาน ตามข้อ 1.3.1 การส่งเสริมการลงทุนในประเทศไต้หวัน ตามข้อ 1.4 การส่งเสริมการลงทุนของตุรกี ตามข้อ 1.5 เขตเศรษฐกิจพิเศษรัสเซียตามข้อ 1.8

ในข้อ 2.2 นี้ เป็นการส่งเสริมการลงทุนโดยตรง โดยประเทศต่างๆ ซึ่งมีเรื่องการส่งเสริมการลงทุนออกด้วยมาตรการทางอากรศุลกากรรวมอยู่ด้วย โดยอาจเรียกว่า เขตเศรษฐกิจพิเศษ เขตการผลิตเพื่อการส่งออก เขตประกอบการผลิตเพื่อการส่งออก เขตส่งเสริมการลงทุนพิเศษ ซึ่งพอสรุปจากบทที่ 2 ได้ดังนี้

2.2.1 เขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) ตามข้อ 1.1 เป็นเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเช่นเช่นในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เขตเศรษฐกิจพิเศษนี้แบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน เพื่อแบ่งแยกประเภทของอุตสาหกรรมในเขตต่างๆ รัฐบาลจีนได้มีมาตรการส่งเสริมทางด้านสาธารณูปโภคเพื่อดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้ การดำเนินการต่างๆ ของกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษเช่นเช่นเป็นไปอย่างยืดหยุ่นและอิสระ อยู่ในลักษณะที่เป็นการสนับสนุนมากกว่าเข้มงวด กิจการที่ได้มีการนำผลกำไรมาลงทุนต่อ จะได้มีการลดภาระภาษีเงินได้จาก 33% เป็น 15% และหากเป็นกิจการที่จะต้องใช้วัตถุดิบประเภทเครื่องจักรกล อะไหล่ หรือวัตถุดิบอื่นๆ เมื่อนำเข้าไปในเขตเศรษฐกิจพิเศษเช่นเช่นจะได้รับ

การยกเว้นภาษีตามข้อ 1.7.1 เขตเศรษฐกิจพิเศษสะพาน – เซโน มีขึ้นเพื่อส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศและจากต่างประเทศ โดยเอื้อประโยชน์หลายประการ เช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษนี้เป็นจุดที่สามารถขนส่งได้ต่อเนื่องหลายรูปแบบ นักลงทุนที่เข้าไปตั้งฐานการลงทุนโดยเฉพาะสินค้าเครื่องนุ่งห่มและเสื้อผ้า สามารถใช้ประโยชน์จากสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้รับจากประเทศพัฒนาแล้ว นักลงทุนจะได้รับการอำนวยความสะดวกในการติดต่อขออนุญาตลงทุนในเขตฯ เนื่องจากองค์การที่ทำหน้าที่บริหารเขตฯ คือ องค์การเขตเศรษฐกิจพิเศษให้บริการเบ็ดเสร็จในจุดเดียว ตามข้อ 1.8 ประเทศรัสเซีย ได้ออกกฎหมายหลายฉบับเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษใน 2 รูปแบบ คือ เขตเศรษฐกิจพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม สิทธิพิเศษสำหรับนักลงทุนต่างชาติ คือการได้รับสิทธิพิเศษด้านภาษีกำไรนิติบุคคล และภาษีอสังหาริมทรัพย์จากรัฐบาลท้องถิ่น และไม่ต้องเสียภาษีนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศและภาษีส่งออกสินค้า ตามข้อ 1.17 ประเทศอียิปต์ได้จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

2.2.2 เขตการค้าเสรี (Free Trade Zone) ตามข้อ 1.2 เขตการค้าเสรีของประเทศมาเลเซียเกิดขึ้นครั้งแรกที่รัฐปีนัง ต่อมามีการจัดตั้งที่รัฐเซลังงอ และรัฐมะละกา เพื่อส่งเสริมการส่งออก กิจกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตการค้าเสรีจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีนำเข้า กิจกรรมต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในเขตการค้าเสรีจะได้รับการยกเว้นภาระค่าภาษีสำหรับสินค้าวัตถุดิบและสินค้าทุนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตโดยตรง

2.2.3 เขตการผลิตเพื่อการส่งออก (Export Processing Zone) ตามข้อ 1.3.1 เขตการผลิตเพื่อการส่งออกของประเทศฟิลิปปินส์ ให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ แก่กิจกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตคือการได้รับการยกเว้นค่าภาษีและค่าอากรนำเข้าที่จะต้องชำระสำหรับการนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบต่างๆ และค่าภาษีอากรในการส่งออก ภาษีเทศบาล ภาษีท้องถิ่น ภาษีทรัพย์สินสำหรับอุปกรณ์ที่เคลื่อนย้ายได้ และภาษีผู้รับเหมา นอกจากนี้ยังมีมาตรการสนับสนุนทางด้านภาษีอื่นๆ อีก เช่น หากกิจกรรมมีผลประกอบการที่ขาดทุนที่เกิดขึ้นในสิบปีแรกของการดำเนินกิจการสามารถนำมาลดหย่อนภาษีเงินได้ ได้ภายในระยะเวลาต่อมา 6 ปี มาตรการผ่อนปรนให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคที่เป็นต่างชาติเข้ามาดำเนินงานในบริษัทที่ตั้งอยู่ในเขตการผลิตเพื่อการส่งออกได้เป็นจำนวนไม่เกินกว่าร้อยละ 5 ของพนักงานทั้งหมดในแต่ละประเภท มาตรการที่อำนวยความสะดวกสำหรับการนำเข้าและส่งออก โดยมีการรับประกันว่าสินค้าที่มีการนำเข้าและส่งออกจะต้องถูกตรวจปล่อยภายในระยะเวลาไม่เกิน 48 ชั่วโมง ตามข้อ 1.4 เขตประกอบการ

ผลิตเพื่อการส่งออกของประเทศไต้หวัน จะได้รับสิทธิประโยชน์ คือ วัตถุดิบ แร่ เชื้อเพลิง และสินค้าสำเร็จรูปที่ขายกันระหว่างกิจการในเขตประกอบการผลิตเพื่อการส่งออก จะได้รับสิทธิทางภาษีธุรกิจเป็นร้อยละ 0 โรงงานที่จัดตั้งในเขตประกอบการผลิตเพื่อการส่งออกจะถูกจัดเก็บภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ 1.5 เครื่องจักรต่างๆ ที่ได้มีการใช้งานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จะได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากรเมื่อมีการส่งออกไปนอกเขตประกอบการผลิตเพื่อการส่งออก บริษัทที่ลงทุนจากต่างชาติสามารถส่งผลกำไร ผลประโยชน์จากทุนที่เพิ่มขึ้นและดอกเบี้ยออกนอกประเทศได้นอกจากนี้การลงทุนใดๆ สามารถที่จะมีการดำเนินการถ่ายโอนไปยังนอกประเทศและบริษัทภายในประเทศได้

2.2.4 เขตส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Zone) ตามข้อ 1.5 ประเทศตุรกีให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) ตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนของตุรกี สิทธิประโยชน์ที่ผู้ลงทุนได้รับจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเขตส่งเสริมการลงทุน และสาขาอุตสาหกรรมที่ลงทุน สิทธิประโยชน์ที่ผู้ลงทุนได้รับคือ สิทธิการโอนผลกำไรกลับประเทศ สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีและค่าธรรมเนียม ได้แก่ ได้รับยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักรและค่าธรรมเนียมการเคลื่อนย้ายเงินทุน ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีการบริโภคพิเศษ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล หากบริษัทดำเนินกิจกรรมในนิคมอุตสาหกรรม ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมการจัดตั้งบริษัท ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมการเพิ่มทุน เป็นต้น ตามข้อ 1.18.1 รัฐบาลของประเทศเกาหลีใต้ได้มีการออกพระราชบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิพิเศษทางภาษีที่ให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่บริษัทต่างชาติและนักลงทุน เน้นที่การลงทุนด้านเทคโนโลยีขั้นสูงและมีศักยภาพ ในการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศและอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนในเขตอุตสาหกรรมพิเศษ เช่น เขตส่งเสริมการลงทุนเชจู (Jeju Investment Promotion Zone) ตัวอย่างเช่น มีการยกเว้นภาษีร้อยละ 100 ภายใน 3-7 ปีแรก และลดลงเหลือร้อยละ 50 ในอีก 2-3 ปีต่อไปขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่ลงทุน

2.3 การส่งเสริมการส่งออกของประเทศต่างๆ กับการส่งเสริมการส่งออกและแนวทางการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากรที่เหมาะสมในอุดมคติ

การส่งเสริมการส่งออกในอุดมคดีย่อมหมายถึงการส่งเสริมการส่งออกด้วยการใช้มาตรการหรือนโยบายต่างๆ ทั้งหมดไปพร้อมๆ กัน ไม่ว่าจะ เป็นมาตรการหรือนโยบายทางการเงิน มาตรการหรือนโยบายทางการคลัง หรือมาตรการหรือนโยบายอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเงินและ

การคลัง เพื่อให้มีการส่งออกได้มากขึ้น แข่งขันกับประเทศอื่นได้

กรณีตามข้อ 2.1 เป็นการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากรศุลกากร เช่น ยกเว้นภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าสินค้าวัตถุดิบและสินค้านำเข้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตโดยตรง ดังกรณีเขตการค้าเสรีของประเทศมาเลเซียดังกล่าวไว้ในข้อ 1.2.3 หรือใช้ระบบคลังสินค้าและเขตปลอดอากรภายใต้กฎหมายศุลกากรของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวดังกล่าวไว้ในข้อ 1.7.2

กรณีตามข้อ 2.2 เป็นกรณีส่งเสริมการลงทุนโดยตรง โดยมีมาตรการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากรศุลกากรรวมอยู่ด้วย เช่น กรณีตามข้อ 1.3.1 ซึ่งกล่าวถึงเขตการผลิตเพื่อการส่งออกในประเทศฟิลิปปินส์ ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร วัตถุดิบ ลดหย่อนภาษีเงินได้และยังมีมาตรการอื่นที่ไม่เกี่ยวกับภาษี เช่น มาตรการให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคที่เป็นต่างชาติเข้ามาดำเนินงานในบริษัทที่ตั้งอยู่ในเขตการผลิตเพื่อการส่งออกได้เป็นจำนวนไม่เกินกว่าร้อยละห้าของพนักงานทั้งหมดในแต่ละประเภท ในส่วนของประเทศฟิลิปปินส์ยังมีพระราชบัญญัติการพัฒนารส่งออก ค.ศ. 1994 ซึ่งดูแลการอนุรักษ์ทรัพยากรแผนพัฒนารส่งออกของประเทศฟิลิปปินส์และกำหนด และอนุรักษ์ทรัพยากรการปฏิรูปนโยบายเพื่อสนับสนุนแผนดังกล่าว

กล่าวโดยสรุปในบทที่ 2 นี้ ข้อมูลของแต่ละประเทศมีไม่เพียงพอที่จะชี้ได้ว่าได้ดำเนินการไปใกล้เคียงหรือเท่ากับการส่งเสริมการส่งออกที่เป็นอุดมคติหรือการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากรที่เหมาะสมเป็นอุดมคติหรือไม่ ดังนั้นแม้จะไม่มีข้อมูลเพียงพอดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเชื่อว่าแต่ละประเทศต่างก็แข่งขันกันในเรื่องการส่งเสริมการส่งออกอย่างเต็มที่เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศตนเอง จึงเชื่อได้ว่าประเทศต่างๆ ได้ใช้มาตรการหรือนโยบายต่างๆ กันไปพร้อมๆ กัน รวมทั้งได้ดำเนินการตามอนุสัญญาเกี่ยวโต (ฉบับแก้ไข) ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการส่งเสริมการส่งออกของประเทศตนเอง จึงพออนุมานได้ว่าการส่งเสริมการส่งออกของประเทศต่างๆ ใกล้เคียงกับการส่งเสริมการส่งออกที่เป็นอุดมคติและใกล้เคียงกับการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากรที่เหมาะสมในอุดมคติ